

Published and distributed under permit No. 505 authorized by the Act of Oct. 3, 1917, at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the president, A. S. Burleson, Postmaster

GLASILO K.S.V. JEDNOTE

1004 N. Chicago Street, JOLIET, ILL.

Return Postage Guaranteed.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

Subscription price:

For members yearly.....\$1.20
For non members.....\$2.00
Foreign Countries.....\$3.00

Telephone 1048

Največji slovenski tednik v Zdrženih državah.

Izhaja vsako sredo.

Naročnina:

Za član, na leto.....\$1.20
Za nečlan.....\$2.00
Za izposojnino.....\$3.00

NASLOV

uredništva in upravnitva je:

1004 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

Telefon: 1048

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 26.—No. 26.

JOLIET, ILL., 29 JUNIJA (JUNE) 1921.

Leto VII. Volume VII.

145 LETNICA AMER. NEOD. VISIONI.—PRAZNO. VANJE 4. JUL.

Prihodnji ponedeljek, dne 4. julija bomo obhajali največji narodni praznik v Zdrženih državah ameriških, 145. spominski dan, odkar je bila ameriška neodvisnost proglašena, ali rojstni dan naše mogočne nove domovine.

Bodisiže kot tu rojene, ali pa kot posinovljence strica Sam-nas ta dan veže domovinska dolžnost, da se v duhu spominjamo zgodovinskega čina pijo-nirjev Zdrženih držav, ki so dne 4. julija 1776 v Filadelfiji, Pa., podpisali in objavili neodvisnost de žezele. Večna jim čast in slava! — Ta dan pa ob-novimo naši novi domovini ne-omajano vdanost, ljubezen, spoštovanje in zvestobo do smrti. Živela naša mogočna zvezdnata zastava!

Mir bo proglašen 4. julija.

Washington, D. C., 26. jun.—Ko se je danes sen. Lodge, na-čelnik konferenčnih odsekov o-beh zbornic vrnil iz države Mass., je stopil takoj v dogo-vor z republikanskimi voditel-jji kongresa, da naj bi se znano Knox-Porterjevo mirovno resolu-cijo še pred 4. julijem odo-brilo.

Dne 28. t. m. se tudi vrši skupno posvetovanje demo-kratskih senatorjev in kon-gresnikov za sprejem te resolu-cije. Ako bo ista v celoti sprejeta, bo vojno stanje med Zdrženimi državami, Nemčijo in Avstrijo uradno preklicano dne 4. julija t. l. na praznik pro-glašenja amer. neodvisnosti.

V pomoč vsled povodnji prizadetim rojakom v Pueblo, Colo.

Na 5. strani današnje izdaje ali III. izkaz darov \$532.28) pomoč vsled povodnji prizade-tim rojakom v Pueblo, Colo.

Hvala Bogu! Dosegli smo že pri tisočak (\$1000.00)! Skup-na, dosedaj nabrana svota je \$1076.93 (vpošteviš današnji, ali III. izkaz darov \$532.28) Za svoje nesrečne zapadne ro-jake so osobito zanima naša jolietška naselbina, ker se je dosedaj tukaj v to svrhu nab-ralo že \$415.28.

Vsled prizadevanja in pripo-ročila našega, za dobro stvar vedno vnetega župnika Rev. John Plevnika, se je minulo ne-deljo vršila kolek. pred cerkvi-jo sv. Jožefa pred vsemi štiri-mi masami. Cerkvena kolekta znaša, kakor izkazano \$165.28, kar je primeroma lepa svota v sedanjih slabih časih, ko je toliko ljudstva v Jolietu brez dela. Iskrena hvala g. župniku, kolektorjem in vsem daroval-cem!

Tudi slovenska naselbina v Forest City, Pa. je stopila na noge. Za bedne rojake v Pue-blo smo od tam prejeli lepo svo-to \$175.30 in sicer \$155.30 da-rovano od posameznih članov-(ie) dr. štev 77 K.S.K.J., \$20. — pa iz blagajne dr. št. 120 Hvala Vam iskrena.

Cenjeni člani in članice ter čitatelji Glasila: Na noge, da bomo v prihodnji številki lah-ko izkazali že drugi nabrani ti-sočak!

Poostrenje prohibicijske postave.

Washington, D. C., 27. jun.—Danes, že proti večeru je bil v kongresni zbornici sprejet Wil-lis-Campbellov zakonski načrt, da se ne sme ne vina ne piva prodajati v zdravilne svrhe (bolnikom). Za to predlogo je bilo oddanih 250 glasov, proti pa 993; predloga je bila torej sprejeta z 21 glasovi večine. Ta točka pride pred senatsko zbor-nico v odglasovanje še tekoči teden.

Povodom debatiranja za u-vedbo splošne suše širom držav je prišlo med pristaši prohibi-cije in njih nasprotniki v zbor-nici do burnih prizorov.

Kongresnik Wheeler je suha-čem predbacival, da niso leti sestavili Willis Campbellovega zakonskega načrta, ampak ne-ki odvnetnik anti-salonske ligue.

Kongresnik Cooper iz Ohio (bivši železniški inženir) se je strinjal z izjavo delegatov A-merican Federation of Labor, ki so na minuli konvenciji v Denver, Colo., hudo obsojali prohibicijo. Rekel je med dru-gim, da se z uvedbo stroge pro-hibicije krči zajamčeno nam o-sebno svobodo, in da naj bi se prodajalo saj bolj lahka vina in pivo, ker delavci po nekaterih krajih ne morejo živati samo nedolžne vode.

Prohibicijo in Volsteada je tudi ostro napadal kongresnik gresnik Kahn iz Kalifornije se je pred glasovanjem sledeče iz-razil: "Tukaj med nami je da-nes dosti poslancev, ki bodo vo-lili za sušo, ti kongresniki pa izpijejo v enem samem tednu več opojne pijače kot jaz tekem celega leta!"

Proti gorinavedeni predlogi je glasovalo 64 republikanskih kongresnikov, 28 demokratov in socialist London. Kongres-niki iz osrednje zapadnih drž-av so glasovali proti sledeči: Illinois: Britte, Kunz, Madden, Rodenberg in Sabath. Wiscon-sin: Beck, Classon, Klezcka, Lampert, Stafford in Voight. Michigan: Brennan. Minneso-ta: Davis in Keller. Iowa: Hull.

Kongresnik Voight iz Wis-je zadrževal, da je sedanja pro-hibicijska postava v Ameriki navadna "komedija," podobna carizmu in se opira samo na griprostjo ljudstvo (delavce), kajti bogatini, ki imajo denar so dobro založeni z najboljšo pijačo.

Država Illinois bo popolnoma "suha."

Springfield, Ill., 27. junija.—S prihodnjim četrtkom o pol-noči, postane država Illinois na postaven način najbolj suha država v celi deželi, ker je da-nes popoldne guverner Small podpisal protisalonsko predlo-go.

Na podlagi novega prohibi-cijskega zakona se tudi ne bo smelo piva in ne vina v zdravil-ne svrhe prodajati, pač pa žga-nje po priporočilu zdravnika.

Za kršilce prohibicijske po-stave so določene obšutne kaz-ni. Kdor bo opojno pijačo iz-deloval, prodajal, prevažal ali posedoval, bo plačal od \$100 do \$10,000 denarne kazni, poleg te-ga ga zadene tudi kazen v za-

poru. Kdor bo tako opojno pi-jačo prevažal, mu bodo oblasti zaplenile voz ali avtomobil. Glavni uradnik za izvrševanje te postave bo generalni pravd-nik države; na roke mu bodo pa šli še državni pravdniki, še-rifi in policija, za kar je država določila \$75,000.00.

Priseljenci meseca junija.

Washington D.C. 25. junija.—Državni naseljeniški urad poroča, da je dospelo tekoči mesec v Zdržene države 22-240 priseljencev; na podlagi nove postave bi jih lahko doš-lo največ 27,298.

Ker so nekaterere države že prekoračile predpisano število, se jim bo število že izkrcanih priseljencev računalo na pri-hodnje fiskalno leto in sicer: Italiji 2149, Poljski 1950, Če-hoslovaški 1011, Jugoslaviji 705, Rumunski 665, Ogrski 527 in Portugalski 511.

Predpisano število naseljen-cev iz Jugoslavije je znašalo za mesec junij 491; za prihod-nje fiskalno leto 1921 — 22 pa 6,405, ali povprečno 1281 na mesec.

Samuel Gompers zopet izvoljen predsednikom A. F. of L.

Denver, Colo. 25. junija.—Pred zaključkom tu se vršee letne konvencije Ameriške de-lavske zveze (American Fede-ration of Labor) je bil danes z ogromno večino za predse-dnika te zveze zopet izvoljen Sa-muel Gompers in sicer že v š-tiridesetič. Zanj je bilo odda-nih 25,022 glasova, za Lewisa pa 12,324. Letos je kandidiral za predsedniško mesto dosedanj glavni tajnik te federacije Jo-hn L. Lewis, ki je pa pri voli-tvi pogorel. — Predsednik Go-mpers je star 71 let in opravlja to službo že celih 40 let.

Protisuhaška parada.

New York, N. Y. — Dne 4. ju-lija, na praznik Proglašenja ameriške neodvisnosti se bo v tem mestu vršila velikanska protiprophibicijska parada. Iste se bodo odeležili vsi stanovi in sloji, pred vsem pa organizi-rano delavstvo; računa se, da bo v tej paradi korakalo naj-manj 500,000 oseb, med temi tudi 20,000 žensk.

Nadsodnik—krivoprisežnik.

Cleveland, Ohio, 25. junija.—Bivši mestni nadsodnik Wm. H. McGannon je bil danes pred po-rotu spoznan krivim radi krive pri-sege pri neki obravnavi; vsled česar ga bodo poslali od 1—10 let v državnoo ječo.

Bivši preds. Wilson bo izvrše-val odvetništvo v Wash-ingtonu.

Washington, D. C., 25. jun.—Danes je okrožno sodišče dis-trikta Kolumbija dovolilo biv-šemu preds. Wilsonu, da sme izvrševati odvetniške posle v tem mestu. Wilsonu se bosta pridružila še Bainbridge Col-by in Jos. P. Tumulty.

AGITIRAJTE ZA NAS MLA-DINSKI ODDELEK!

Škof Koudelka umrl.

Superior, Wis. 25. junija.—Tukaj je včeraj po daljšem bo-lehanju umrl Rt. Rev. Josip M. Koudelka superiorski škof. Po-kojnik je bil pred leti v Clevel-landu, Ohio za škofa imenovan in semkaj prestavljen.

Op. ured. Blagopokojni škof Koudelka je bil rodod Čeh in velik prijatelj Slovencev. R. I. P.

Važno za potnike, namenjene v Jugoslavijo.

Generalni konzulat [SHS v Chicagu nam je vpsal uradno objavo, tikajoče se potnikov preko Francoske. Kdor izmed naših rojakov potuje v staro domovino po francoski progi, naj kupi karto-samo do Pariza in ne dalje. V Parizu bode po-tnike na kolodvoru pričakoval zastopnik jugoslovanskega po-slaništva v Parizu, in jim bo tekotom dneva vse potrebno pre-skrbel za nadaljnje potovanje. V Parizu ni treba z nikomur drugim imeti posla, kakor sa-mo z zastopnikom jugoslov-an-skega poslaništva.

Kdor kupi karto do konca, ali za naprej, izgubi na vsaki meji od 3—4 dni, ker morajo kompanije zamenjati karte, in agenti jemljejo pri tem poseb-na plačila za svoj trud, kojih se lahko izognete.

Kdor torej potuje preko Fran-coske v Jugoslavijo, naj to-rej kupijo karto samo do Pa-riza.

Velika jeklarina zatvorjena.

Duluth, Minn., 27. junija.—Ravnateljstvo Minnesota jek-larske družbe poroča, da bode svoje velike jeklarne v Gary (New Duluthu) jutri za nedo-ločen čas zaprla, vsled česar bo izgubilo nad 1500 uslužbencev svoje delo.

Tudi znana Oliver Mining družba na Iron Range je zadnje dni odslovila okrog 40 odstot-kov rudarjev po raznih krajih; samo v Eveleth, Minn., je vsled tega prizadetih 900 delav-ov (večinoma Slovenci. Op. ured.)

Velika rokoborba v Jersey City

Prihodnjo soboto ob 2. uri popoldne se bo vršila v Jersey City, N. J., velika rokoborba za svetovno prvenstvo med Ame-ricancem Jack Dempsey-em in Francozom George Carpentier-om. Zanimanje za to borbo je po celem svetu velikansko, vsa-kdo bi že danes rad znal, kdo bo zmagal!

Pričakuje se iz vseh delov dr-žave do 70,000 gledalcev, ki bodo vplačali nad 1 milijon dol. vstopnine. Sedeži po \$50 so že vsi razprodani; na razpo-lago so le še po \$40, \$30, 25, \$15, in \$10. Vstopnice po \$5.50 bo-do na prodaj še le v soboto.

Rokoborca bosta prejela pol-milijona nagrade; Dempsey \$300,000, Carpentier pa \$200,000; državnega davka se bo pri tej prreditvi vplačalo okrog \$250,000.

Dasiravno tarna svet o sla-bih časih, ima za take bedaste stvari dosti denarja na razpo-lago.

Italijanski kabinet padel.

Rim, 27. junija.—Vsled veli-ke opozicije v parlamentu, je danes Giolittijevo ministrstvo podalo svojo demisijo. Malo pred tem je poslanska zborni-ca izrekla Giolittijo sicer zaup-nico, a z jako malo večino 24 glasov. Vsi fašisti so mu iz-rekli nezaupnico zaradi reške-ga vprašanja.

Italijanski kralj je naročil predsedniku poslanske zborni-ce Denicoli, da naj skuša sesta-viti novo ministrstvo.

Giolittijev kabinet, ki je po-sloval od 10. junija 1920 je mo-ral prestati dosti političnih bo-jev; glavni izmed teh je bil spor z Jugoslavijo glede Reke, usta-ja komunistov in delavski ne-miri.

Kancelarparagraf sprejet. — De-monstracija Jugoslovanskega kluba.—Dr. Ribar duši govorniško svobodo.

Belgrad, 25. maja.—Na da-našnji seji konstituante je prvi govoril Laza Marković o spre-membi člena 17. Za njim je dr. Momčilo Ivanič zagovarjal svoje predloge, ki so bili v usta-vnem odboru zavrnjeni. Izja-vil se je proti kancelarparagrafu. Radikalce Lazarevič je glede kancelarparagrafa dejal, da ni prav, da se taka naredba spra-vlja v ustavo. Blaško Rajič Jugosl. klub) je napadel vlad-o, ker je zaplenila proglas hrvatskih strank. Ko je hotel ta proglas prebrati, mu je pred-sednik Ribar to zabranil in mu vzel besedo. Govoril je še ko-munist Milojković, ki je dejal, da je ustava reakcionarna.

Popoldanska seja se je prie-la ob pol 5. Prvi je govoril po-slanec Jožef Klekl, ki je nagla-sal stališče cerkve glede člena 12, ki govori o cerkvi in verah. Poslanec Jugoslov. kluba Ba-rič je hotel govoriti o pregan-janju tiska in prebrati proglas hrvatskih strank. Predsednik Ribar mu je vzel besedo. Go-vorila sta še Zarko Miladino-vič in Laza Marković. Nato se j evršilo glasovanje o drugem oddelku ustave. Jugoslov. klub je vršilo glasovanje o drugem enako tudi komunisti. Proti nekaterim členom so glasovali tudi socialisti demokratje, dr. Trumbić in zemljoradniki.

Pri glasovanju o kancelara-grafu je priredil Jugoslovanski klub veliko demonstracijo. Proti kancelarparagrafu so gla-sovali Jugoslovanski klub, ko-munisti, dr. Trumbić, Kosta Stanojevič, predsednik radikal-nega kluba, dr. Janjič, Ljuba Jovanović in še okoli deset ra-dikalcev.

Bombni napad na procesijo v Sofiji.

Sofija, 25. maja. — Pri vče-rajšnjih slovesnostih v čast sv. Cirila in Metoda je bila med procesijo, katere se so udele-žili ministri, poslanci, častni-ki in mnogobrojno občinstvo, vržena iz neke hiše bomba, ki je več oseb lahko, štiri pa težko ranila. Ljudstvo je bilo vsled tega silno razkačeno, in je zažgalo dve hiši, v katerih so bile nastanjene komunisti-čne organizacije. Več komuni-ističnih poslancev so aretirali.

GLASOVANJE O USTAVI.

Belgrad, 13. maja. Na vče-rajšnji seji konstituante je za ministrom. Pribečevićem in de-mokratom Radosavljevičem govoril ministrski predsednik Pašić; Ustave niso večne. Us-tvarjajo se po potrebi naroda in časa. Po vojni so povsod na-stali veliki preobrati v Evropi in naši državi. Ustayna uredi-tev se mora zato preobratiti po zunanjih odnosajih. Potrebno je, da nam ustava zagotovi te-žke narodne pridobitve. Vlad-ni načrt ustave daje zadostna jamstva v vsakem pogledu Sr-bom, Hrvatom in Slovincem. Srbija je imela demokratično parlamentarno ustavo, katero so ji zavidali skoro vsi drugi demokratični narodi, najbolj pa naši bratje iz Avstro-Ogrske. Sedaj je treba, da vse te pravi-ce in vso to svobodo prenese-mo skupno v novo ustavo. Edi-na izjema v prvi ustavi je ta, da imamo sedaj odredbe, da se branimo zunanjih in notran-jih sovražnikov. Vse bomo i-meli skupno ter je treba dela-ti, da se izbriše vse, kar nas je delilo v mentaliteti in ideologi-ji. Kjer je toliko politične sa-mouprave in toliko široke sa-mourave, tam ni centralizaci-je, marveč enotno organizirana država, ki je močnejša kakor vse. Na ugovor glede majoriza-cije pravi, da ni parlamenta niti občine, kjer bi ne bilo ma-jorizacije. Majorizacija ni ne-varna, kadar večina ustvarja zakone zase in za svoje sodr-žavljane. Veli, da je sprejel s-voje mesto s pogojem, da dose-že sporazum z vsemi stranka-mi za kooperacijo in da je za-to napravil vse, kar se je mog-lo.

Predsednik je potem odredil odmor (Narodni in Jugoslova-nski klub sta medtem imela s-voji seji.) Po kratkem odmoru se je seja nadaljevala.

Dr. Drinković, predsednik narodnega kluba, je s tribune po dolgem razmotrivanju na-šega političnega razvoja izja-vil, da je Hrvatska suverena stopila v stik s Srbi in da se zato ne priznava nobena ma-jorizacija. Dalje izjavi, da ne prizna zakonitosti vsega dela do danes in zato ne prizna tudi zakonitosti konstituante. (Na-stane hrup. Narodni klub za-pusti konstituanto.)

Ministrski predsednik Pašić veli: Ako bi bila vlada vpošte-vala predloge, ki sta jih stavi-la narodni in jugoslovanski klub s svoje strani, potem bi se ne reklo, da je konstituanta nezakonita. (Odobranje v centrumu, komunisti in jugos-lovanski klub protestirajo.) Nato preide skupščina na gla-sovanje o ustavi v načelu. Gla-sovalo je 320 poslancev, in si-cer 227 za, 93 proti. S tem je ustava v načelu sprejeta. Proti ustavi so glasovali Jugoslo-venski klub, komunisti in so-cialni demokrati; za ustavo pa demokrati, radikaleci, zemljorad-niki in muslimani. Za ustavo je glasoval tudi dr. Momčilo Ivanič, proti pa dr. Trumbić, ki je vsled tega izzval burjo v vseh dvorani.

Društvena naznanila in dopisi

K 20 letnici dr. sv. Jožefa št. 57 Brooklyn, N.Y.

Zadnji čas so slavila že bolj stara krajevna društva naše dišne K. S. K. J. jubileje po osrednjih, zapadnih in severnih državah naše domovine; zdaj je prišla enkrat tudi vrsta na iztok; pri tem mislimo na državo New York in na znano milijonski greater newyorško naselbino, ki se nahaja v drugem največjem svetovnem mestu in največjem mestu Združenih držav.

V Brooklynu, ki je del Greater New Yorka bodo dne 3. julija t. l. tamošnji rojaki obhajali 20 letnico prvega, najstarejšega in največjega slovenskega društva: dr. sv. Jožefa št. 57 K. S. K. Jednote. Pri tej priliki bo tudi slovesno blagoslovljenje in razvitje nove društvene zastave.

Kako težko je s poslovanjem takega slovenskega društva v večmilijonskem mestu, kjer so člani na vse štiri vetrove razkropljeni, ve samo oni, ki je član ali uradnik takega društva. Kaj je mala skupina rojakov med številnimi milijoni drugorodcev! In vendar je ondi pred 20. leti petnajstotnica naših zavednih rojakov položila malo društveno dete v zibelko, ki je tekom 20 let postala krepka devojka in podorna mati, broječa 174 svojih otrok: 115 članov, 13 članic in 46 članov Mladinskega oddelka.

Naj torej najprvo navedemo nekaj kratkih podatkov iz zgodovine in delovanja tega društva:

Na poziv gg. Anton Burgarja, Alojzija Česarka in F. G. Tassotti-ja se je zbralo dne 14. julija 1901 v Brooklynu 15 rojakov, ki so čutili potrebo za ustanovitev prvega slovenskega društva Brooklynu. Namen društva naj bi bil, delovati za medsebojno podporo v slučaju bolezni in nesreče ter gojiti bratoljubje med člani.

Vstanovnega shoda se vdeležili sledeči rojaki oziroma člani: Anton Burgar, Ignac Starin, Alojzij Česark, Valentin Vaupotič, Josip Kobe, Anton Bremic, Martin Marinšek, Frank Kosec, Frank Ribič, Josip Nahtigal, Frank Pengov, Peter Starin, F. G. Tassoti, Josef Cvetkovič, st. in Frank Pauli.

Izmed teh vstanovnikov so danes še pri društvu: Anton Burgar, Ignac Starin, Alojzij Česark, Valetin Vaupotič, Josip Kobe in F. G. Tassoti.

Društvo si je izvolilo ime sv. Jožefa ter je dobilo št. 57 v zaporedni vrsti od K. S. K. J.

Brat Anton Burgar je otvoril prvo sejo in razložil pomen ustanovnega zborovanja in prvi vrsti vrednost podpornega društva Ameriki, ter spodbujal člane k edinosti, slogi in delovanju v proevit mladega društva. Kot redni člani so pristopili vsi gori označeni rojaki.

Začasnim predsednikom je bil izvoljen tedaj br. F. G. Tassotti, zapisnikarjem pa br. Alojzij Česark. Pri drugi seji se je izvolil sledeči odbor.

Predsednik: F. G. Tassoti. Podpredsednik: Frank Starin.

Tajnik: Alojzij Česark. Zastopnik: Anton Burgar.

Nadzorniki: Frank Kosec, Val. Vaupotič in Frank Ribič. Stražar: Josef Cvetkovič st. Mlado društvo je dobilo k malo za tem charter od K. S. K. Jednote ter je pričelo z delovanjem.

ruženimi močmi širiti svoj delokrog v tedaj še mali slovenski naselbini.

Koliko dobrega in koristnega je to društvu tekom svojega 20 letnega poslovanja naredilo, nam kažejo sledeče številke. Bolniške podpore se je izplačalo v tem času \$9875.00. (Devettisoč osemsto petindevdeset dol.), ali povprečno \$500. vsako leto. V tem času je umrlo 18 članov in članic. Jednota je izplačala njih dedicem \$11,500.00 (Enajsttisoč petsto dol.); za 7 poškodovanih članov pa \$775.00; torej skupaj od Jednote prejeto \$12,275.00. Imena pokojnih članov in članic: Josip Ješelnik, Josip Bižal, Peter Bižal, Pavel Gašparac, Anfon Gerčar, John Kobe, Frank Stuhec, Anton Rupe, Valent. Jakomini, Josip Terlep, Marjeta Cvetkovič, Alojs Erhartič, Alois Stimec, George Slatič, Mary Pešcl, Neža Bižal, John Lavrich in Mart. Grgurič.—Naj jim bo ohranjen blag spomin! Počivajte v miru!

Da bode ta kratka zgodovina ob 20 letnici popolna, navajamo k sklepu še sedanje odbornike, ki skrbijo za napredek društva. Ti so:

Predsednik: Anton Burgar. Podpredsednik: Alojzij Česark.

Tajnik: Gabriel Tassotti. Blagajnik: John Murn. Zastopnik: F. G. Tassotti. Zapisnikar: Frank Tondič.

Nadzorniki: Ivan Maček, John Cvetkovič, Josef Mole. Zastavonoša: Valentin Vaupotič.

Assistants: Josip Felician in Josip Pešcl.

Pisec teh vrstic, ki je imel pred leti nazaj čast biti član, večletni tajnik in 1 letni predsednik tega društva se danes kaj rad in živo spominja na prošla leta v Brooklynu in krog svojih bratov. Morali smo večkrat hoditi po trnjevih stazah; a vse to se je iz ljubezni do drugih prestalo in preživelo. Kako so hoteli gotovi kričati društvu škodovati! Tožarili so nas pri državni oblasti itd. in nam celo skušali ustaviti seje. Vse to je že davno pozabljeno! Danes, kot se čuje vladati pri društvu sv. Jožefa vzoren red, mir in pravo bratoljubje. Le tako naprej!

Kako živo se še spominjam minule, veličastne 10 letnice, vršene se dne 16. julija 1911. Danes visi tozadevna okrašena slika v mojem uradu. — Kedo bi si bil tedaj mislil, da mi bo dana čast pisati o 20 letnici Vašega društva za uradniško mizo "Glasila!"

Kot bivši član in večletni uradnik Vašega društva ter kot sedanjí gl. uradnik K. S. K. J. Vam cenj. sobratje in sestre dr. sv. Jožefa št. 57 najiskrenejše čestitam. Živeli ustanovniki! Živel odbor! Živelo članstvo! Bog ohrani, in vodi Vaše društvo po sedanjí poti še mnoga, mnoga leta! Želim Vam, da bi se povodom srebrnega jubileja številu Vaših članov potrojilo; blagajna pa podvojila! To Vam kličem tudi v imenu celega gl. odbora in čitateljev tega lista.

Urednik "Glasila" K. S. K. J.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Barbare št. 23, K. S. K. J. Bridgeport, Ohio se naznanja tem potom vsem članom v bližini društvenega sedeža, da je društvo pri redni seji 12. junija sprejelo sledečo določbo: Določnost vsakega člana je, da se vdeležuje redno sej; kateri član se ne vdeležuje seje tri mesece zaporedoma, brez važne-

ga vzroka, plača 50c v društveno blagajno.

Ta sklep seje se bo strogo upošteval; zato se se prosí in opominja vse člane, kateri se ne brigajo dovolj za svoje društvene dolžnosti, da vzmemo to v naznanje, ter se v bodoče bolj redno vdeležujejo sej, ker pri sejah se rešujejo zadeve za vse člane, ne pa samo za odbornike in nekatere člane.

Z bratskim pozdravom
Mihael Hočevar, tajnik.

NAZNANILO.

bivšega tajnika dr. Sv. Alojzija št. 47 K. S. K. J. Chicago, Ill.

Tem potom naznanjam vsem članom, posebno tistim, ki se niste vdeležili redne mesečne seje dne 13. junija, da sem se odpovedal tajniškemu uradu pri tem društvu.

Nadalje. — Nekateri člani, ko so to slišali, sta mi dva sporočila, da če jaz ta urad zapustim da rajši tudi zapustijo društvo in Jednoto. Jaz sem one člane potolažil, ko sem jim svoje razmere raztolmačil, da se jaz ne odpovedujem svojemu uradu vsled takega morebitnega sovraštva do članov društva. Jaz sem bil ustanovnik društva in hočem pri njem ostati do svoje smrti. Delal sem za napredek društva in naše slavne podporne matere K. S. K. Jednote kot društveni tajnik celih 21 let in 2 leti kot podpredsednik. Jaz sem v teh letih že dovolj svojega časa žrtvoval za društvo; ako ima pa kaka oseba, ki ni niti član društva ne Jednote več z društvom za opravičiti, je pa čas da se uradu odpovem. Upam, da ne bom nobenega člana mogloče s tem kaj razžalil.

Tem potom tudi naznanjam, da je bil na izvanredni seji dne 20. junija soglasno izvoljen za tajnika društva naš dobroznani in tudi že bivši predsednik sobr. Peter Kure. Prosim torej člane in posamezna društva, da od sedaj naprej pošiljajo pisma na novoizvoljenega tajnika: Mr. Peter Kure, 2027 W. 23 St. Chicago, Ill.

Nadalje tudi naznanjam, da bo imelo imenovano društvo svojo jesensko veselico na Zahajalni dan, dne 24. novembra 1921. v Spolarjevi dvorani na Racine Ave in 18 cesti (poprej Center Ave in 18. ulica).

Cenj. sobratska in druga društva so prošena, da naj te blagohotno vpoštevajo, da ne bodo ravno na isti dan tudi kakšne veselice priredila.

Upajoč, da se boste vsi člani vdeležili prihodnje seje dne 9. (devetega) julija ob pol osmih zvečer v cerkveni dvorani, ostajam

S sobratskim pozdravom Vam udani

John Wukshinich, bivši tajnik, 5031 W. 23 Place Cicero, Ill. Telefon: Cicero 4573.

Iz urada dr. Sv. Jožefa št. 53 Waukegan, Ill.

Ker bo prihodnja seja (10. julija) polletna seja, vsled tega se opozarja članstvo našega društva, da se te seje polnoštevilno; udeležijo; vsak, kdor se te seje ne udeleži, bo kaznovan po društvenih pravilih.

Društveni uradniki: predsednik, blagajnik, zastopnik ter nadzorniki naj se zberejo k pregledovanju knjig in računov v soboto, dne 9. julija zvečer ob 7. uri v tajnikovem stanovanju.

Ker vsi tri waukeganska društva K. S. K. J. št. 53, 79, 127 prirede na dratovskem prostoru (A. S. & W. Co.) v nedeljo, dne 3. julija velik piknik Mladinskega oddelka, naj se v ta namen vsi člani in članice Mladinskega oddelka

kupaj zberejo ob 1 uri popoldne na šolskem vrtu, odkoder skupno odkorakamo na veselilni prostor. Ravno tako naj se tudi vsi aktivni člani (ice) vseh treh društev zberejo z Mladinskim oddelkom vred na piknik. Na pikniku se bo tudi fotografiralo ves Mladinski oddelk, ravno tako tudi celo skupino navzočih; vsled tega se prosí vse starše, da svoje otroke pošljejo; bolje rečeno pripeljejo o pravem času, kajti ne bi bilo lepo, ako bi manjkalo kaj članov ali članic. Slika bo ostala za trajen spomin na 5 letnico Mladinskega oddelka, zato naj bi bila popolna. Torej pridite vsi; pripeljite s sabo tudi svoje znance in prijatelje. Vstopnina bo prosta za vse. Člani Mladinskega oddelka bodo na pikniku brezplačno pogosteni.

Očetje! Matere! Ako še nimate svojih otrok vpisanih v Mladinskem oddelku K. S. K. J. vpišite jih vsaj do nedelje opoldne, ter popoldne jih pripeljite na ta piknik, kar vam gotovo ne bo žal

Pozdrav

Math. Ivanetich, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Janeza Evangelista št. 65 K. S. K. J. v Wilwaukee, Wis. se naznanja, da se prihodnja redna mesečna seja vrši dne 2. julija ob pol osmih zvečer v navadnem prostoru. Prosim, da se kolikor mogoče vsi člani vdeležijo te seje, ker imamo več važnih stvari zaradi piknika, ki se vrši 3. julija 1921.

S sobratskim pozdravom Alois Welkoverh, tajnik.

VABILO NA PIKNIK.

kateriga priredi dr. sv. Janeza Evangelista št. 65. K. S. K. Jednote v Milwaukee, Wis. dne 3. julija 1921 na Kušljanovi farmi. Uljudno vabimo vsa društva iz Milwaukee, Wis. in okolice, da se vdeležijo tega piknika. Igrala boe eiganska godba. Za vse stransko dobro postrežbo bode skrbel:

Odbor.

PREDNAZNANILO.

Vsem članicam društva Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J. Chicago, Ill. ki niso bile na seji za mesec junij, se naznanja, da je bilo sklenjeno na goriimenovani seji, da bode imelo društvo jesensko veselico, spojeno z vinsko trgovijo. Dvorano za to veselico se je dobilo na 18 cesti in Center ave, takozvano Češko Narodno dvorano za nedeljo dne 2. oktobra.

Opozarjajo se na to tudi vsa druga cenj. Čičaška društva, da ne bi prirejala kake prireditve na 2. oktobra, ker to bi bilo obojim v kvar.

Za društvo Marije Pomagaj št. 78.

Mary Blaj, tajnica.

DRUŠTVENO NAZNANILO. Iz urada dr. sv. Cirila in Metoda št. 144 Sheboygan, Wis.

Naznanja se vsem članom dr. sv. Cirila in Metoda, da je bilo sklenjeno na polletni seji dne 7. junija, da se društvo na dan desetega julija, to je nedelja, ki se praznujeta patrona našega društva sv. Ciril in Metod, korporativno udeležijo sv. maše ob deseti uri; toda letos so sv. maše predstavljene zaradi vročine za poletni čas; prva je ob šesti uri zjutraj druga pa ob osmi uri. Vsi člani bodite v dvorani en četrt do osmih da potem skupno odkorakamo v cerkev, (nepozabite društvenih znakov), ako bode kakšna sprememba, bode pravočasno oznanjeno v cerkvi.

Nadalje naznanjam da je bi-

lo tudi sklenjeno, ker bo letos 10. septembra deset let, od kar je bilo naše društvo ustanovljeno, da se priredi primerno in lepo dramsatično predstavo v cerkveni dvorani na prvo nedeljo meseca septembra to bo dne 4. septembra, v prid društvene blagajne.

Nadalje je bilo sklenjeno, da je za vse, ki hočejo pristopiti v naše društvo prosta pristopnina za društvo za prihodnjih šest mesecev to je svota en dolar, in sicer od prvega julija do 31. decembra. Zavaruje se lahko za smrtnino \$250.00, \$500, 00, \$1000.00, in za bolniško podporo ki jo plačuje društvo \$1.00 in \$2.00 za vsak delavni dan, in kadar član društva umrje se plača \$100.00 za pogrebne stroške. Za vsa nadaljna pojasnila naj se vsakdo obrne na društvenega tajnika ali katera drugega odbornika ali pa člana tega društva.

Sklenjeno je bilo tudi, da se vrši glavna seja prvo nedeljo meseca decembra to bo 4. decembra popoldne da se bo iste lahko vsakdo vdeležil, tudi tisti, ki po noči delajo.

Tukaj podajam račun društva za prvo polletje 1921;

Dohodkov za 6. mesecev — \$1.704.23

Stroškov za 6. mesecev — \$1.353.08

Prebitek prvih 6. mesecev — \$351.15

Ostanek leta 1920 \$1240.96, Skupna gotovina denarja koncem meseca junija 1921 \$1592.11.

S sobratskim pozdravom, John Udovich, tajnik.

Iz urada predsednice dr. Mar. Društvo sv. Jožefa št. 146 Cleveland, O.

(Ker ni nič posebnih novic tukaj v Newburghu se vseeno zopet enkrat s ponosom oglašamo naše društvo sv. Jožefa št. 146.

Da, naša zadnja seja ni bila zastoj; pridobili in sprejeli smo v društvo našega blagega in čast. g. Rev. John Miklavčič-a; vsled tega mu želimo dosti sreče in uspeha pri društvu in K. S. K. Jednoti!

Društvo sv. Jožefa je sklenilo napeti vse moči, kako bi zamogli kar najbolje pomagati našim revnim Slovincem in sobratom v Pueblo, Colo. Na minuli seji se je Rev. Miklavčič takoj po sprejetju v društvo oglasil in podal glede Pueblčanov sledečo izjavo: "Jaz sem pripravljen hoditi od zjutraj do poznega večera, ali toliko časa, da obiščem vse naše ljudi v okolici, da kaj pomagamo našim revnim v Pueblo. Gotovo, sleherni, ki ima le količkaj srca, bo rad podal svojo usmiljeno roko svojemu bližnjemu.

Spominjamo se časov, nazaj v otroških letih, kako veselo se otrok igra ter skače po vrtu okoli svojega doma. Pride pa nepričakovani ogenj, ki uniči in izpremeni v razvaline in pepel vse lepe domove. Otrok se drži za krilo svoje matere, ki obupana zre na pogorišče. Vse je uničeno!

Tako je tudi z našimi nesrečnimi brati in sestrami v Pueblu. Otroci se drže svoje matere in zrejo na oni prostor, kjer so preje živili mir in veselje. Grozna vodna poplava jim je vse domove porušila in odnesla. Na mestu, starega doma, leži kup blata in razvalin! Upamo in želimo, da bi si naši pueblski rojaki kmalu postavili nove in še bolj lične domove; za to je pa treba, da stopimo vsi ameriški Slovinci na noge in jim priskočimo na pomoč."

Torej želimo našim sobr. Rev. J. Miklavčiču, Anton Kovaču in John Petriču obilo uspeha pri nabiranju milodarov za reveže v Pueblu.

S sobratskim pozdravom Karol Hočevar, tajnik dr. sv. Jožefa 146

Društvo Mar. Magdal. št. 162 Cleveland, O.

Vse članice zgoraj omenjenega društva se s tem obvešča, da imamo prihodnjo sejo na ponedeljek dne 4. julija; torej ste vabljeni, da se te seje v obilnem številu vdeležite, ker bo prečitani šestmesečni račun.

Dalje naznanjam, da sem prejela certifikate (policy) za otroke, spadajoči v Mladinski oddelk. Ti certifikati bodo razdeljeni na prihodnji seji dne 4. julija in tudi list "Angelček" bo razdeljen vsem naročnikom.

Torej vas cenj. sestre uljudno prosim da to naznanilo vpoštevate in se prihodnje seje mnogobrojno vdeležite.

S sestrskim pozdravom Josephine Menart, tajnica.

Pom. Kristj. št. 165 West Allis, Wis.

Tem potom vabim vse cenjene članice našega društva, da se kar največ mogoče v obilnem številu udeležijo prihodnje društ. seje dne 10. (desetega) julija, da se na tej seji pomenimo zaradi piknika, katerega nameravamo prirediti v korist društvene blagajne.

Ob enem tudi opominjam cenj. članice, da se sploh bolj redno in v obilnem številu vdeležujejo mesečnih sej. Drage mi sestre! Seja ni samo za uradnice društva, ampak za vse članice sploh. Kakšna je ta članica, katere na sejo ni pol leta, ali pa celo leto? Ne rečem, da to velja za vse, ampak le onim, katerih se to tiče; je nekaj članic tudi dobrih, toda ene so pa glede tega zelo zanikrne.

Dalje vas tudi jaz še enkrat na to opozarjam, na kar vas je že tajnica enkrat opozorila v "Glasilu", da plačujete redno svoje assesmente; kajti ne moremo vsaki mesec Jednoti plačati asesm. na tak način kakor ga plačujete ve, na 2 ali 3 mesece. Saj veste, kako smo sklenile na eni izmed zadnjih sej, da katera članica ne plača ases. saj drugi mesec, se isto lahko enostavno suspenda. (Čitajte točko 182 novih Jednotnih pravil); Zapomnite si torej to in se po tem tudi ravnajte!

S sestrskim pozdravom Terežija Jamnik, preds.

Sheboygan, Wis.

Človek ne ve kaj bi počel v teh vročih poletnih dnevih; odkar nam so priskrbeni "suhači" vzeli pristni ječmenovec, ni nikake zabave več. Društva ne prirejajo piknikov in drugih takih zabav, katerih je bilo druga leta vse polno. Da se zabavamo vsaj enkrat v letu v prosti naravi, je sklenil cerkveni odbor prirediti veliki letni piknik fare sv. Cirila in Metoda na dan 3. julija v Zelenci dolini. Odbor se je potrudil, da bode zamogel postreči vsem suhim grlom z dobrim "Random Lake" pivom; za slabotne želodce bode najboljši zdravnik velik pečen prešič. Na tem pikniku bode preskrbljeno za mnoge zabave za stare in mlade; nikomur ne bode žal da je preživel dan na tej zabavi. Odbor najuljudneje vabi vse rojake na to zabavo, vsakdo bo dobro došel. Veliki avtomobil bode na razpolago vsakemu gostu od ene ure popoldan do četrte ure; avtomobil bode jemal izletnike na vsakem vogalu Michigan, osme in Indiana, ceste in jih pripeljal prav na prostor veselice. Začetek veselice bo ob eni uri popoldne pa do trde noči. Rójaki, preživite dan 3. julija poln zabave v prosti naravi.

Odbor.

Sedma nedelja po binkošnih

KRIVI PREROKI

Krivi preroki—v vseh vekih so živeli, kričali, zapeljevali ljudi, žive še dandanes. In kriče še dandanes, da prekriče vse poštene ljudi. S svojim krifkom omamijo neštete, ki mislijo, da je resnica tisto, kar se najbolj ponuja, najbolj vsiljuje. Pa je večina laž; ker resnica je mirna, prav zaradi tega, ker si je svesta svoje poštenosti.

Krivi preroki—več jih živi brž dandanes nego kadarkoli. In nevarnejši so v naših dneh, nego so bili v prejšnjih. Nevarnejši zaradi družabnih, prometnih, kulturnih razmer naših časov, ki so vse mnogo bolj razvite nego v prejšnjih časih. —Zborovanja—koliko jih je. Teden za tednom, večer za večerom skoraj. In tam vrže krivi prerok med množice iskro, ki pade ne v enega, morda v stotere domove tihe dotedanje sreče, večnega miru, žive vere. Nevaren požar zaneti v teh do tedaj tihih in mirnih domovih, v živovernih srečih; požar, ki morda do tal požge dotedanjo vero, ljubezen do cerkve, nedolžnosti, in s tem vso srečo človekovo. —Časopisje in knjigotrštvo je razvito dandanes do ogromnega obsega. Dan na dan sejejo krivi preroki v slabih knjigah in časnikih seme, ki v tisočih srcih požene kal, če ne hipoma, pa tem sigurneje polagoma, ter se razvije s časoma v nevarno, strupeno, smrtonosno zel. Vse, kar je dobrega in lepega v srcu in v duši, zaduši. —Šol je nešteto. Same po sebi dobre, blagoslov za človeštvo, postanejo po brezvestnosti in zlobni ljudi le prečestokrat zapeljivke, krivi preroki. Ze navadne šole, tem česče visoke. Na katedrih teh sedo trgaajo mladini iz src veroko prepričanje. Z verskim prepričanjem pa jo oropajo vesla, jader in kompasa, ki bi jim naj pomagali čolnici življenja srečno voditi skozi življenja nevarno valovje. Zato se toliko mladih bitij razbije ob čerih življenja. Saj so jadrjali brez jadra, brez vesla, brez kompasa v valovih življenja: brez vere.

To bi bili vsaj nekateri zunanji krivi preroki. So pa tudi notranji, v nas samih: naše srce, naša fantazija ali domišljija, naša pamet.

Kolikokrat nam krivo prerokuje in nas vara naše srce. "Ta človek je tak in ta tak. Ta ti je potreben, tega se okloni. Ta ti vedno le pridiguje, sitnež je, ogibaj se ga. To si privošči, prijetno bo. To stori, potrebno je za te." —Dan na dan nam govori tako. Zlasti, če vidi, kako radi mu vse verjamemo. Pa nam prerokuje tako krivo, vara nas. Vara nas takoj, brž ko mu pustimo malo več prostosti. Vara nas, če ga slednji dan ne vzgajamo v šoli zapovedi božjih in cerkvenih, če mu slednji dan ne pokažemo prave poti, ograjene z velikima zapovedima: "Ljubi Boga čez vse, svojega bližnjega pa kakor sam sebe." Vara nas, če ga spet in spet ne likamo in ne upodabljamo po srcu Jezusovemu, vzoru vseh bogoljubnih in svetih src. Brž ko čuti, da smo popustili vajeti vzgoje in zatajevanja samega sebe, nam začne hrepeneti in siliti na krive poti. Začne nas vabiti sem in tja, ker je za nas nevarnost, k temu in k oni, ki je za nas zanka, padec, pogubljenje.

Istotako naša fantazija, če je vedno ne krotimo. Prav taka je kakor krivi preroki izraelški. Obljubljali so ljudstvu zmago, pa je bilo tepeno. Pre-

rokovali so ljudstva srečno, blagoslovljeno leto. Pa je prišla suša, kobilice, pomanjkanje lakota. Prerokovali so ljudstvu mirne, prijetne dni. A glej, prihrumeli so sovražniki v deželo, požigali, morili, odvajali v sužnost... Tako naša domišljija. Kaj vse nam govori! Vsak hip nam prerokuje najlepšo srečo. A prerok je krivo. Vsak hip nam slika z najpestrejšimi barvami to in ono ugodnost, prijetnost in skladnost. A če pogledamo stvar malo bliže, bolj natančno, spoznamo, da je prerokovanje laž. Če resneje premostimo vso lepoto, ki nam jo je naslikala s tako živimi in evetimi barvami, vidimo pod blestečo, šarvito zunanostjo umazano, strganost platno.

Kriv prerok nam je dostikrat naša pamet. Kadar se namreč noče podvreči Bogu, ampak hoče biti povsem sama svoja, neodvisna. Kadar hoče ona vse bolje spoznati in razumeti nego neskončni, vsevedni Bog. Seveda prej ali slej že spoznamo, kak kriv prerok in vodnik nam je bila tako osamosvojena pamet. Žal le, da utrpimo pri tem navadno precejšnjo duševno, večkrat tudi časnno in gmočno škodo.

Kaj pa nam je storiti proti krivim prerokom? O tem ni treba mnogo povpraševati in razglabljati. Božji Zveličar nam pove sam kratko in določno:

"Varujte se krivih prerokov." Zlasti zunanjih. Z notranjimi se moramo pač bojevati, dokazati jim neresnico in zmoto, brž ko nas hočejo krivo poučiti, nam napačno prokovati in nas zapeljati. "Molči! Ti praviš tako, a vest tako. Vest pa je glas božji. Tega moram poslušati."

Varujte se krivih prerokov! Ne pečajte se z njimi! Ne zapajajte jim! —Nič ne govorimo: "Meni to ne bo škodovalo." —Ne bo mi škodovalo —da vzamemo določen zgled —če berem to knjigo, ta časopis. Mogoče ti ne bo škodovalo prvič, danes; morda pa jutri, čez leto dni. Kdo bo zaužíval strup, ne da bi mu škodoval? Seveda niso vsi strupi enaki. Kajpada ni tudi enako občutljiv in dovzeten vsak organizem, vsak človek. Tega uniči strup kar kmalu, drugega počasi. Varujte se vsekakor! —Navrh ni strup niti nič prijetnega. Saj imam vendar več užitka —da o oplemenitenju srca in misli niti ne govorimo —ako čitam lepo, dostojno knjigo, mogoče berem veri sovražno, umazano. Ko sem bral Renanovo "Življenje Jezusovo", (seveda s cerkvenim dovoljenjem), sem si mislil venomer: "Koliko lepši so sv. evangeliji!" In venomer se mi je vsiljevalo vprašanje: "Odkod pa mož ve, da se je to dogodilo tako, ne pa, kakor pišejo evangelisti?" On si je vse to zmisli 1800 let po Kristusu. Potvrdil, grdo in zlobno zveržil in pokvaril je sporočilo evangelistov, ki so vse to sami videli in slišali." —A mnogim je vzela ta knjiga vero. Zlasti takim, ki so brali pač ta roman ne pa tudi sv. evangelijev. Ali se vsaj niso resno poglobili vanje.

Star benediktinec, naš profesor v bogoslovju, nam je v svarilen zgled pravil o samostanskem sobratu. Videli so očetje, kako je nosil vedno neko knjigo s seboj. Še pri mizi jo je študiral. Nekega dne jo dokonča prav pri mizi. Zapre jo in pravi: "Tako torej, zdaj vendar vem, kako je bilo vse to." In kaj je bilo? Strausovo "Življenje Jezusovo" je bral. In je po tem spisu izgubil vero —učen mož, profesor, duhovnik. Ni več maševal, pač pa je, dasi že v letih, hodil po hišah in iskal neveste, da bi se oženil. Breme in nadloga samostanu, pohujšanje, zasmeh vernikom.

Glej, to je naredil krivi prerok v ovčji obleki lepih besed pri tem duhovniku in profesorju. Ali sva midva močnejša v veri, pobožnejša, modrejša? Ne vem. Težko... Varujva se krivih prerokov, volkov v ovčji obleki, da ne raztrgajo tudi najnih duš.

Po volilnem boju na Primorskem.

Na Goriškem imajo Slovenci 39.068 glasov, komunisti 10.131, liberalni Italijani 5858, socialisti 4472, popolarji 2467, republikanci 1037.

Pač sijajen uspeh za Slovence! Italijanski fašisti se zelo jeze na popolare, oziroma Furlane, ki res niso hoteli voliti fašistov za nobeno ceno, posebno odkar so ti tako pobalinski začeli sramotiti nadškofa Sedeja, kateremu so pomazali palačo in nanjo naslikali mrtvaško glavo (fotografija na razpolago). Obžalujejo tudi, da so premalo "delali", to se pravi ropali, požigali in ubijali. Seveda bi tudi ne bili mogli, če bi prav bili hoteli, saj so v Tolminu dobili od Slovencev pošteno lekcijsko. O razpoloženju Slovencev nas pouči sledeči dopis:

Gorica, 19. maja.

Nihče si ne more predstavljati potrtosti Italijanov v Gorici po teh volitvah. Ostali so —odrešeni v Italiji — brez svojega zastopnika v parlamentu. Tuntarja (komunist) ne priznajo za svojega zastopnika, dasi ga je volila večina furlanskega kmečkega in delavskega ljudstva, o štirih Slovenceh pa seveda niti govora ni.

Kakor so se vršile volitve, smo deloma že poročali. Na mnogih krajih so ljudi naravnost gonili z volišča (slučaj Tolmin), drugod so začeli z volitvami tako pozno, da niso mogli priti vsi volivci na vrsto (slučaj Tolmin, Hudajužna, Postojna itd.) tudi so žugali županom, naj odvrtaajo volivce od volišča, če tega niso storili, so jih odstavili (slučaj Standerž pri Gorici). Kljub temu se je naše ljudstvo udeležilo volitev v redu in tolikem številu, da strmi Italija kljub temu, da zmanjšajo odstotke naše udeležbe s tem, da pristujejo odstotke one udeležbe v Istri. S tem hočejo zakriti svojo sramoto, češ, če je ljudstvo šlo tako polnoštevilno na volišče, ni moglo biti nasilja. Hina! Fašisti v Gorici so vložili protest proti tem volitvam, dasi so bili oni edini, ki so počenjali nezakonitosti. Vse se jim smeje. V svojih listih tožijo, da so premalo "delali", to se namreč pravi, požigali, grozili in morili. Kaj se to pravi, jih je zadostno poučil Tolmin. Ali se tudi boje bojkata goriških trgovin. Z eno besedo pa dolžijo Slovence v Furlane, da so sovražniki Italije, prvi da so Jugoslovofoli, drugi pa komaj čakajo Avstrije, da se porne in da so ti volili komuniste le zato, ker so zamenjali srp in kladivo z avstrijskim dvoglavi orlom. Vsi ti slabi dovtipi jim danes nič ne pomagajo. Slovenci in Furlani vidijo, da je ono strašilo, ki se mu pravi fašizem, res le prazen strah in lahko rečemo, da mu je danes vsaj na Goriškem odklenkalo za večno. Zmaga je na naše ljudstvo silno dobro vplivala. Če drugega ne, je to velikanska moralna opora za naše ljudstvo, ki trpi pod tujim mečem, zavest, da jih je silno mnogo, ki so enega duha, ene misli, katerih glas tudi nekaj izda, kadar ga povzdignejo. Te dni vidimo samo vesele obraze, slišimo slovensko pesem celo v mestu.

Gg. Rojec in Sedej. O tej stvari smo dobili sle-

deči zanimivi dopis:

Po nekaterih krajih so fašisti metali bombe in niso pustili ljudi na volišče. Bilo je več naših ljudi ranjenih. Dekana Rojca v Tolminu so fašisti naložili in ga odpeljali, a se je vrnil živ in zdrav. Župnika Sedeja v Steferjani so tudi naložili na avtomobil, toda domačini (tudi komunisti) ga niso pustili odpeljati, sicer vse fašiste pobijejo. En avtomobil fašistov je itak izginil. Pravi, da je bil šofer ustreljen in da je avtomobil šel z vsemi ljudmi v Sočo. Naše ljudstvo se je pokazalo mirno in disciplinirano. Volitev se je udeležilo do 90 odstotkov (v Rimu pa samo 42 odstotkov). Italijani se tolažijo z Istro (kjer ljudje sploh niso šli na volišče, a smo kljub temu dobili en mandat) in s Trstom, toda to ne spreminja dejstev. Vsi smo mnenja, da bo v bodoče tudi v Istri drugače. Prva naša naloga bo, da prebudimo to ljudstvo in ga rešimo fašizma. Potem bodo tudi rezultati v Istri drugačni.

Slava našim volivcem!

Okoli 40.000 glasov smo dobili Slovenci na Goriškem! Na Vojskem v hribih, kjer ni bilo nobenega shoda, je udeležba znašala 90½, v Godovčju 82½%.

V Gorici (mestu) so natančne številke: Slovenci 674, komunisti 640, socialisti 116, liberalni Lahi 1383, popolarji 238, republikanci 574.

Drugod ni vredno da bi italijanskih glasov omenjal. Splošno imajo po slovenskih krajih, kjer je italijansko uradništvo, po 1—4 glasove! V Idriji, kjer je vendar nekaj italijanskih uradnikov, ni blok dobil več kot 4 glasove, dokaz, da so nekateri Lahi glasovali najbrž za komuniste (67). V Postojni, kjer je precej veliko italijanskega uradništva, ima blok 10 glasov. Sežani 14, zato pa komunisti 121, v Tolminu 25, največ v Mavhiju: 41.

Zanimiv je koroški del, ki je padel pod Italijo. Zabcina Slovencev 37, komunisti 101, blok 2, popolarji 5. — Malborget: S. 2. kom. O, socialisti 41, blok 4, popolarji 27. — Lipaljavas S. 4, komunisti 52, blok 34, popolarji 3. — Trbiž: Slovenci O, socialisti 165, blok 22, popolarji 29. — Belapč: S. 1, socialisti 82, blok 5. — Rabelj: Slovenci O, kom. 2, socialisti 168. — Tu so želi socialisti.

V Furlaniji so dobili liberalci v gradiškem okraju 658 glasov, popolarji 875, v tržiškem pa liberalci 1673, popolarji 1238.

Prvačina.

Pred državnozborskimi volitvami so se širili tupačam glasovi, češ, Prvačina ni več tista, kakor je bila nekdanj. Dan volitev je pa postavil vse take govorice in domnevanja na laž. Naša občina, znana že od nekdaj po veliki ljubezni do svojega naroda in domovine, je postavila ta dan vse volivce na noge. In od teh volilcev sta glasovala samo dva za fašistov blok, a še ta dva sta tuja, ki nimata z našim avtohtonim ljudstvom ničesar skupnega. Vsi drugi pa, čez 290 volilcev, je oddalo svoje glasove jugoslovanski narodni stranki. Vsled izida volitev je nastalo med ljudstvom velikansko navdušenje. Vse čaka z nestrpnostjo, a vseeno z močatostjo in upanjem na zmago končnega izida iz cele dežele. Pa tudi, ako nismo zmagali, bodemo živeli vsaj v zavesti, da smo izpolnili svojo narodno dolžnost in da ni med nami Juda Iskariota. Iz izida volitev, kakršen je pri nas in kakršen bo, kakor upamo, tudi drugod, bodo Italijani šele izprevideli, koga so pravzaprav "odrešili". Živela naša tužna domovina!

Tužna Istra.

Blok 28.944, republikanci 2676, socialisti 3621, komunisti 3697, Jugoslovani 9852. — Za blok niso glasovali naši, kjer jih niso z revolverji prisilili. — Samo v Pazinščini je 10.000 naših volilcev ostalo doma. Le v Volovščini imamo velikansko večino. Zakaj tam fašisti niso imeli uspeha, je še nepojasnjeno.

Na Tretinskem.

ni izvoljen noben italijanski nacionalce, temveč 5 kršćanskih popolarov, 4 Nemci in 2 socialisti.

Slovencev izvoljenih.

Na Goriškem in v Primorju so dobili Slovenci 5 mandatov. Izvoljeni so: dr. J. Wilfan, Virgil Šček, dr. Podgornik in Lovrenčič, ter komunist Tuntar, ki je tudi Slovenec.

Kot jugoslovanski kandidat je bil tudi v Istri izvoljen dr. Wilfan, a ker je bil on izvoljen tudi na Goriškem, zato bo njegov istrski mandat dobil dr. U. Stanger.

Ličnosti šestih jugoslovanskih zastopnikov.

Dr. Josip Wilfan je bil rojen v Trstu. Preselil se je bil v Dalmacijo, kjer je v Dubrovniku dovršil gimnazijo, a višje šole na Dunaju, kjer se je seznanil z dr. Laginjo, dose-danjim hrvatskim banom, ki ga je vzel k sebi kot odvetniškega koncipijenta v Pulj. L. 1909. se je Wilfan preselil v Trst, kjer je bil deželni poslanec. Ko je bil dr. Rybar izvoljen poslancem na Dunaj, je Wilfan postal voditelj političnega kluba "Edinost". Dr. Wilfan je korenit Slovenec.

Dr. Ulikse Stanger je bil rojen l. 1882 v Voloskem. Gimnazijo je dovršil na Sušaku, a vseučilišče v Zagrebu, doktorat pa na Dunaju. Bil je urednik "Sloge" v Trstu. Po prvratu je bil povabljen v Belgrad v ministrstvo, a je ponudbo odklonil. On je Hrvat.

Virgil Šček je duhovnik v Trstu. On je odlični goriški narodni boritelj. Italijani ga strašno mrzijo. Celo k papežu ga so tožili, da naj prepreči njegovo kandidaturo.

Dr. Karol Podgornik je ugleden odvetnik v Gorici.

Josip Lovrenčič pa je posestnik v Postojni.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Ali je vaš jezik pobeljen?

Ako je, vzemite to naznanje kot za svarilo. Jezik, ki je pokrit z belo ali rjavo plastjo navadno pomeni, da so v neredu jetra in prebavni aparat.

Severa's

Balzol

(preje Severov Življenski balzam) in balzamske tablete, kakor tudi tekočina in tableti skupaj, popravi tako pokvarjenost. Popravi jetra, povzroča tek in uredi prebavo. Pravo zdravilo za ponavljajoča se zaprtja. Cena 85c. Pri lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ISCEM

Joe Skulj-a, ki je živel pred 3. ali 4. leti tukaj v Tower, Minn. in ki ima svojo sestro tukaj.

Ker bi mu rad nekaj važnega sporočil, zato prosim cenj. rojake, da mi blagovolijo naznani njegov sedanji naslov, ali naj se pa dotičnik sam pismeno javi pri John Zobitz, ml. Box 1490 Tower, Minn.

NAZNANILO NAROČNIKOM KOS.

Krajše kose od 25 do 29 inčev sem končno prejel, ter jih vsem naročnikom odposlal po pošti; kedor še ni prejel kl-palno orodje ali motiko, dobi v par dneh, istotako po pošti.

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Place,
Brooklyn, N. Y.

V BLAGOHOTNO UVAŽEVANJE.

FRANZ LUBAS, izdelovalec harmonik, mi je sporočil, da so mi harmonike odposlane, ter jih pričakujem v par dneh, ter jih lahko sedaj naročim, kolikor hočem. Lubas se je preselil iz Jugoslavije v Avstrijo; toliko v pojasnilo vsem onim, ki so me vprašali, kedaj dobim zopet njegove harmonike.

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Place,
Brooklyn, N. Y.

POZOR!

pittburški rojaki

S tem vam uljudno naznanjam, da se prične dne

2. JULIJA t. l. v moji trgovini.

VELIKA

RAZPRODAJA

ker bo sedaj ravno 2 leti, kar vodim to trgovino, zato bom celi mesec julij znižal cene od 50 do 75%.

Imam veliko zalogo vsakovrstne obleke in obuvala za moške, ženske in otroke.

Moške obleke vse vrste od \$9.95 do \$21.95

Ženska krila (kiklje) vsake vrste in barve po.....\$2.25

Kiklje, volnene, prej \$9.50 zdaj samo \$4.35

Obleke za dečke, vsake vrste in barve

poprej \$8.50, zdaj samo \$3.95

poprej \$13.50, zdaj samo \$6.95

Obleke za deklice (Gingham obleke vredne \$2.75, sedaj pri razprodaji samo 95c

Dalje imam veliko zalogo vsakovrstnega blaga: bele

kontenine in cajga, prej vredno 15c, 20c, 25c, 30c, 35, en

jard, zdaj pri razprodaji pa 10c, 14c, 17c, 22c, 25c.

V moji prodajalni lahko dobite vsakovrstne obleke,

katero se rabi od zibelke do groba. Pridite torej in pre-

pričajte se!

Toplo se priporočam rojakom Slovincem in Hrvatom.

MIHAEL ZUGELL, lastnik

5117 BUTLER ST. Pittsburgh, Pa.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravljanje:

1004 N. Chicago St.

Telefon 1048.

JOLIET, ILL.

Naročnina:

Za člane, na leto \$1.20
Za nečlane \$2.00
Za inozemstvo \$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the

GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

of the

UNITED STATES OF AMERICA

Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:

1004 N. Chicago St.

Phone: 1048.

JOLIET, ILL.

Subscription price:

For Members, per year \$1.20
For Nonmembers \$2.00
For Foreign Countries \$3.00

Dovoljeno število priseljencev.

Število inozemcev, katerim bo dovoljen vstop v Združene Države v smislu zakona od 19. maja 1921, imenovanega "Zakon za omejitve priseljevanja v Združene Države", je sledeče:

Od 3-30 junija 1. 1921-22 Največ vsaki mesec

Rojstna zemlja ali kraj

Albanija	22	287	57
Avstrija	571	7,444	1,489
Belgijsko	119	1,557	311
Bulgarsko	23	301	60
Cehoslovakija	1,095	14,269	2,854
Gdansk (Danzig)	22	285	57
Dansko	433	5,644	1,129
Finsko	298	3,890	778
Reka	5	71	14
Francija	437	5,692	1,138
Nemčija	5,219	68,039	13,608
Grška	252	3,286	657
Ogrska	432	5,635	1,127
Italija	3,224	42,021	8,404
Jugoslavija	491	6,405	1,281
Luksemburška	7	92	18
Nizozemsko	276	3,602	720
Norveška	930	12,116	2,423
Poljska	1,528	2,019	4,004
Vzhodna Galicija	451	5,781	1,156
Portugalsko (vstevši Azore in Madeirske otoke)	177	2,269	454
Rumunsko	569	7,414	1,483
Rusija (vstevši Sibirijo)	2,627	34,247	6,849
Španska	51	663	133
Švedska	1,531	19,956	3,991
Švica	287	3,745	749
Anglija	5,923	77,206	15,441
Ostala Evropa (vstevši Andoro, Gibraltar, Lichtenstein, Malta, Monaco, San Marino in Islandsko)	6	86	17
Armenija	122	1,588	318
Palestina	4	56	11
Smirna in okraj	34	438	88
Sirija	69	905	181
Ostala Turčija v Evropi in Aziji	16	215	43
Ostala Azija (vstevši Perzijo in ostale dežele razun Sibirije, ki niso sploh izključene iz priseljevanja. Sibirija je vključena v Rusijo)	6	78	16
Afrika	9	120	24
Avstralija	21	271	54
Nova Zelandija	4	50	10
Atlantski otoki (razun Azor, Madeira, in otok tik ameriškega kontinenta)	5	60	60
Otoki na Pacifiku (razun Nove Zelandije in otok tik ameriškega kontinenta)	2	22	4
Skupno	27,298	355,825	71,163

Zakoni delavskih odškodninah v Združenih državah.**ZAKONI DRŽAVE PENNSYLVANIA.**

Delavski kompenzacijski zakon v državi Pennsylvania je bil sprejet leta 1916 in popravljen leta 1919.

Dolžnosti delodajalca.

Poglavje 201 člena II. zakona določa, da se delodajalec, ako se sodnijskim potom iztirja odškodnina v slučaju osebnih neizgovarjanih, trdeč:

a) da je neizgovarjana nastala v sled nepaznje drugega delavca,

b) da je zaposlenec prevzel na sebe odgovornost za slučaj neizgovarjanja,

c) da je neizgovarjana nastala v sled nemarnosti poškodovanca,

razun ako se pred poroto dokaže, da je neizgovarjana nastala v sled poškodovančeve pijanosti ali brezobzirne brezbrzičnosti pred nevarnostjo. Odškodnina se ne izplačuje za slučaj poškodbe ali smrti, nastale vsled lastne volje zaposlenca; toda v tem slučaju je delodajalec dolžnost, da to dokaže.

Vsakiokrat, ko se delodajalec in delavec zmenita za delo, predpostavlja se, da sta oba pristala na določbe kompenzacijskega zakona, razun v slučaju, da sta se obe stranki pri sklepanju tega ugovora izrečno pogodili in si vzajemno izmenili pisni ugovor, da se določbe tega zakona ne bodo raztezale na nju; ta ugovor pa treba prijaviti na Bureau of Compensation tekom desetih dni po nastopu dela in prej, ko se z godi, kakor neizgovarjanje.

Lestvica odškodnin.

Popolno onesposobljenje.

Po desetem dnevu po poškodbi 60 od sto zaslužka poškodovanega delavca, ali ne več kot \$12 in ne manj kot \$8 na teden; popolna odškodnina ne sme presegati svote \$5000.

Delno onesposobljenje. — 60 od sto zaslužka, ali ne več kot \$12 na teden tekom dobe delnega onesposobljenja, toda ne preko dobe tristo tednov, začnši od desetega dne po poškodbi.

Za izgubo pesti: 60 od sto plače tekom 175 tednov;

Za izgubo roke: 60 od sto plače tekom 215 tednov;

Za izgubo bedra: 60 od sto tekom 215 tednov;

Za izgubo noge (stopala): 60 od sto tekom 150 tednov;

Za izgubo očesa: 60 od sto tekom 125 tednov.

Ne izplačuje se nikakoli odškodnina za prvih deset dni po poškodbi.

Ranocelska in zdravniška oskrba.

Delodajalec mora preskrbeti primerno ranocelsko in zdravniško oskrbo tekom prvih tridesetih dni po poškodbi. Stroški te oskrbe ne smejo presegati \$100. Ako bi se delodajalec branil preskrbeti to oskrbo, zdravila in zdravniške potrebe, si jih sme poškodovanec sam pribaviti in delodajalec mora povrniti stroške, ako niso pretirani. Ako poškodovanec odkloni zdravniško in bolnišnično oskrbo, izgubi vse pravice do odškodnine.

Odškodnina za slučaj smrti v sled neizgovarjanja.

V slučaju smrti vsled neizgovarjanja zaposlenega delavca se odškodnina izplača sledečim osebam:

1. Otroci imajo v slučaju, da ni pokojnik zapustil vdove, pravico do odškodnine od 30 od sto plače ako jih je eden ali dva, in od naknadnih 10 od sto za vsakega nadaljnjega otroka, največ pa do odškodnine od 60 od sto, katera svota se izplača v roke varuha.

2. Vdova ali vdovec brez otrok — 40 od sto plače; z enim ali več otroki — 60 od sto.

3. Ako ni pokojnik zapustil ni vdove ni otrok, tedaj prihaja na vrsto oče ali mati, ako sta bila vsaj nekoliko odvisna od pokojnikove pomoči, s pravico do odškodnine od 20 od sto pokojnikove plače; za njima pa odvisni bratje in sestre; 15 od sto za enakega brata ali sestro in naknadnih 5 od sto za vsakega nadaljnjega brata ali sestro, nikdar več pa kot 20 od sto za vse skupaj.

Pogreb.

Dedičem se izplačujejo zmrtni stroški za poslednjo bolezen in pogreb v najvišjem znesku od \$100.

Zopetna poroka.

Vdova — izvenzemski vdovo, ki je nenastanjena inozemka — ima v slučaju zopetne poroke še tekom dobe, odgovarjajoče tretjini časa, kar je ostala vdova, nekoliko več pa kot tekom 100 tednov.

Največja in najnižja plača.

Znesek plače, na podlagi katere se izračuna odškodnina, ne sme nikoli biti večji kot \$20 ali manjši kot \$10 na teden. Odškodninska plačila nadaljujejo tekom največ 300 tednov. Maksimalna doba odškodninskih plač je 300 tednov.

Inostranci.

Inostranski upravičenci, ki niso nastanjeni v Zdr. državah, imajo pravico dobivati le dve tretini odškodnine, označene za takaj nastanjenega osebe. Inostranci, vdove, roditelji in bratje ali sestre, ki niso nastanjeni v Združenih državah, nimajo pravice do odškodnine. Zastopništvo nenastanjenih inostrancev.

Nenastanjene inostranske upravičence more zastopati njihov konzulat, ki ima pravico prejemati in dostavljati od-

kodninska plačila.

Prijava poškodbe ali smrti.

Poškodbo ali smrt treba prijaviti delodajalcu tekom 14 dni po neizgovarjanju.

Ako se stranke tekom leta dni ne pogodijo glede odškodnine za slučaj poškodbe ali smrti, izgubijo vsako pravico do iztirjanja.

Vrednost farm v Združ. državah.

Pri popisovanju 1. 1920 se je dognalo, da je vrednost farm v Združenih državah od 1. 1920 narasla za \$32,994,839,687 (skoraj za 33 milijard) ali za 94.8%. Skupna vrednost vseh farm s poslopji in pritliklinami vred je znašala 1. jan. lanskega leta \$67,795,965,384 (nad 67 milijard); dne 15. aprila 1910 je pa ista znašala samo \$34,801,125,697. Ako računamo poprečni letni napredek pri naših farmah tekom zadnjih 10 let, dobimo ogromno svoto \$3,300,000,000. Pri tem se moramo naravno zelo čuditi, da so zadnji čas farmerski pridelki tako rapidno v cenah padli.

Število obdelanih farm ni v tem času posebno napredovalo: samo za 1.4 odstotek; skupna površina farm se je za 8.7 odstotkov. Med tem ko se je število akrov obdelanih farm zvišalo samo za 6 odstotkov, se je cena vrednosti farm med tem časom skoro podvojila.

Zanimivo je uradno poročilo, kako in kje ravno se je tekom zadnjih 10 let vrednost farm dvignila; pri tem je treba tudi vpoštevati k farmi spadajoča gospodarska poslopja. Največji napredek v tem oziru najdemo na našem osrednjem zapadu. Tukaj se je povprečna vrednost vsake farme zvišala za \$5,471 na \$10,514; povprečna vrednost 1 akra s poslopjem vred je bila v teh krajih pred 10 leti \$39.60; lani pa \$70.94, leta 1900 je ista vrednost znašala \$19.81; leta 1860 torej pred 60 leti pa \$16.32.

Tekom zadnjih 10 let se je ta cena bolj dvignila, kot 50 let nazaj.

V dvanajstih državah severozapada je ta vrednost narasla za 51 odst., v petih osrednjih državah (Illinois, Indiana, Michigan, Wisconsin in O.) je povprečna vrednost ene farme poskočila s \$7,899. — na \$15,080. — ali za 91 odstotkov navzlic dejstvu, da je povprečna širina obdelanih farm v teh državah padla.

V sedmih severozapadnih centralnih državah kjer se prideluje največ žita (pšenice) je povprečna vrednost ene farme od 1. 1910 poskočila z \$10,464 na \$22,317, ali za 113 odstotkov; samo v državi Iowa za 113%, v našem Illinoisu pa za 123 odstotkov. V naslednjih peterih državah se je cena tekom zadnjih 10 let sledeče dvignila: V Illinoisu se računava povprečna vrednost vsake farme z gospodarskimi poslopji vred na \$31,270; v Iowi \$35,616; Južni Dakoti \$33,122, Nebraska \$29,927 v Kaliforniji pa \$26,122.

Sledečih sedem držav reprezentiraj skupno vrednost vseh obdelanih farm z gospodarskimi poslopji vred kakor sledi: Iowa: \$7,601,722,290; Illinois \$7,416,583,951; Nebraska \$3,723,536,255; Texas \$3,717,799,544; Minnesota \$3,301,168,325; Kalifornija \$3,073,811,109; Missouri \$3,062,967,700. Pred 10 leti sta bili državi Illinois in Iowa edini, ki sta reprezentirala skupno vrednost svojih farm 3 milijarde dolarjev. V Indiani znaša ta vrednost \$2,653,643,900; v Michiganu \$1,437,862,310; Wisconsin \$2,187,881,973; Kansas \$2,300,069,918.

V sledečih osmih državah se

računa povprečna vrednost farm na 1 akro s poslopjem na več kot \$100, pri akru; Illinois \$231.93; Iowa \$227.09; Indiana \$125.98; Ohio \$113.18; New Jersey \$109.67; Minnesota \$109.23; Kalifornija \$104.67 in Connecticut \$100.20. Pred 10 leti so bile farme v edinimi državah Illinois povprečno več kot \$100. za en akro cenjene in vredne; tako je tudi baš v naši državi povprečna vrednost dandanes najvišja.

Lansko leto je bilo povodom popisovanja v Združenih državah skupaj 6,448,366 (približno šest in pol milijonov) farm; pred 10 leti (1910) pa 6,361,502 torej se je v tem času število pomnožilo za 86,864 farm, ali za 1.4%. Vsled minule svetovne vojne je naravno to število povišanja zelo nizko, ako pomislimo da se je skupno število farm od 1. 1900 — 1910 za 10.9 odstotkov zvišalo.

Največji parnik na Svetu.

Iz New Yorka se poroča, da je te dni znana ameriška "White Star Line" parobrodna družba kupila nov, velikanski parnik "Majestic" po imenu. Ta parnik, katerega gradijo v Hamburgu na Nemškem, bo vozil med New Yorkom in South amptom (Anglijo).

"Majestic", kojega lahko po vsej pravici nazivamo največjega pomorskega orjaka, bo petdesetkrat tako velik, kot je bil prvi preko atlantski parnik, ki je pred več deset leti prvič morje prevozil; vseboval bo namreč 56,000 ton prostornine; ta tonaža je približno slična tonaži 132 ladij, ki so pred leti tvorile slovečo špansko armada (flotilo); dovršen bo za promet že začetkom prihodnjega leta (1922). Ob ugodnem vremenu bo brzoparnik "Majestic" lahko križal ocean v 4½ do 5 dneh.

Zelo zanimiva je pa zgodovina tega pomorskega orjaka. Nemci, hoteč doseči prvenstvo tudi na morju, so pričeli graditi brzoparnik "Bismarck" tik pred začetkom vojne, ali leta 1914. Ko so prvič ta parnik v vodo spustili, je bil navzoč sam tedanji kaiser; on ga je krstil za "Bismarck". Minula svetovna vojna je pa ošabnim Nemcem ves nameravani načrt prekrizala; tako tudi niso mogli svojega mogočnega "Bismarcka" dograditi. Ko so sprva Nemci jeli zmagovati je tedanji cesar že določil, da naj bi 1. 1915 ta največji brzoparnik, prvič odplul na dan miru in zmage. Vsled tega se je tu in tam po malem nadaljevalo z gradbo. Ko je bilo pa dne 11. novembra 1918 torej cela 3 leta po pričakovani zmagi! — premirje sklenjeno z velikim porazom Nemcev, je mirovna komisija našla parnik "Bismarck" skoro takega, kakor je bil spuščen v vodo. Kakor znano, je bilo v mirovni pogodbi med zavezniki in Nemci tudi določeno da morajo Nemci parnik "Bismarck" kmalu dovršiti in ga izročiti reparacijski komisiji; ta komisija je sedaj označen parnik prodala za več milijonov dolarjev ameriški parobrodni družbi "White Star Line" v New Yorku ker Amerikanci še vedno črte vse, kar je bilo nemškega, so ta parnik prkrstili na "Majestic".

Brzoparnik "Majestic" vam je prava pomorska palača; od sedanjega največjega parnika "Leviathan" (bivši "Imperator", je za celih 2000 ton večji. Leviathan, ozir. bivši nemški parnik "Imperator" se je ob izbruhu vojne baš v N. Y. nahajal. Naša vlada ga je enostavno zasegla, kot vse druge parnike, spadajoče sovražnim

nam državam. Tekom vojne je "Leviathan" opravljal jako važno službo. Pregradili so ga za transport naših vojakov od tukaj na Francosko tako, da je naenkrat lahko prepeljal 12,000 (dvanajst tisoč) mož. Ravno tako je "Leviathan" tudi nazaj vozil naše vojaštvo; zadnjih 18 mesecev je pa ležal na pomolu v Hobokenu, N. J. kakor so ga prodali znani Cunard parobrodni družbi.

Brzoparnik "Majestic" je dolg 956 čevljev, širok 100 čevljev, pod vodo ga je 40 čevljev. Ta parnik bo naenkrat lahko prevozil 3536 potnikov vpoštevši 1000 kabin I. razreda. Mornarjev ali moštva bo imel 1200. Stroje bodo kurili z oljem namesto s premogom. Ker bo v dolnjih delih blizu strojev posebni "tank" za kurilno olje (9500 ton), bo lahko s to količino olja parnik prevozil ocean tja in nazaj. Na označenem parniku bo posebna plesna dvorana, gledališče, zimski vrt s šetališčem, restavrant, pompejsko kopališče za plavanje, telovadnica, prostor za "tennis" igre, dvorana za petje in godbo in še več drugih modernih naprav.

Ker bo vožnja na tem parniku zelo draga, se naši ameriški Slovenci gotovo ne bodo na njem vozili.

KAJ, KDAJ, IN KAKO JE TREBA JESTI?

Vroči dnevi so tukaj, in ž njimi oni posebni čuti ki nas navdaja v poletju. Vsakodnevne dolžnosti dozdevajo se nam kot prava nadloga. Repotajoče tovarne in poslapolne pisarne zdijo se neznosne, ko je tako prijetno posedavati po parku ob ogrevajočem solcu in opazovati, krasoto narave.

Kaj dela večina ljudi, da si olajšajo oni čuti nujnosti? Čitajo oglase o patentnih zdravilih in prepričavajo se, da kar njihovo telo potrebuje, je kako zravilo. Ona takozvana "sigurna zdravila" morejo začasno stimulirati utrujeni sistem, toda ga ne okrepevajo za stalno. Telesni sistem pa v poletju potrebuje tako okrepčanje. Ko je kdo utrujen, nima odporne sile proti bolezenskim klicem. Zlasti klice tuberkuloze rade vspevajo, ko je telo izčrpano. Mesto poskušati vabeča zdravila, je mnogo bolj pametno, da si človek postavi vrašanje, kedaj in kako naj je. Eden izmed najboljših in najstalnijših načinov da se telo okrepi in postane zmogovito proti bilijonom tuberkulčnih klic, prežičih na telesno zdravje, je oni, da se prebavljanje spravi v red. Uživanje lahkih, zmernih in rednih jedi je najboljša metoda proti poletni utrujenosti.

Poskusite sledeče jednostavne nasvete na samem sebi in na vaši družini.

Kaj naj se je: Zauživajte polno svežega sadja in sveže, dobro kuhane zelenjave. Konec ntrirane jestvine kot meso in sladice ne dajajo zadostnih snove za pospešitev prebave. Ako ste zaprti, zauživajte otrobnice pečence, fige, masle in salata olja. Ne rabite odvajalnih kroglic, ker se po njih prebavni sistem le razvaja.

Kedaj naj se je: Jejite redno trikrat nad an. Zauživajte hrano med ednim obedom in drugih je škodljivo dobremu prebavljanju. Ako ste lačni, predno greste spat, je dobro piti gorko mleko, ali slabo je jesti solidno hrano, ki dela spanje nemirno.

Kako naj se je: Treba jesti počasi in čezvakati hrano tako na drobno, da sklizne lahko doli po grlu. Dobro je zauživati ovdo v zmernem obsegu tekom jela, ni pa dobro splaviti hrano v želodec z pomočjo vode. Odložite skrb in sitnosti, kadar jeste.

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. junija 1921 skupna izplačana podpora \$1,945,841.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik John Mravintz, 1022 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.

Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.

Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620-10th St., Waukegan, Ill.

Vrhovni Zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St. N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.

Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.

John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Anton Nemanich st. 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1201 N. Hickory St., Joliet, Ill.

Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.

John Wukshinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ADBOR:

Anton Burger, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

John Dečman, Box 168, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK.

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

Iz urada glavnega tajnika.

NAZNANILO ASESMENTA 7-21 ZA MESEC JULIJ 1921.

Imena umrlih članov in članic.

Zaporedna štev. 45.

135 FRANK MEGLEN, star 67 let, član dr. sv. Jožefa 2. Joliet, Ill., umrl 6. junija 1921. Vzrok smrti: Povečanje pljuč. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 5. jun. 1895. R. 55.

511 JOZEFA PLANINC, stara 63 let, članica dr. sv. Cirila in Metoda 8, Joliet, Ill., umrla 16. junija 1921. Vzrok smrti: Diabetes. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 1. jan. 1901. R. 55.

21261 ALOUIS REPEC, star 46 let, član dr. sv. Janeza Krstnika 14, Butte, Mont., umrl 20. maja 1921. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 8. dec. 1915. R. 41.

1026 FLORIJA PAPER, star 46 let, član dr. sv. Janeza Krstnika 14, Butte, Mont., umrl 24. maja 1921. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 8. maja 1899. R. 41.

2030 GEORGE LAICH, star 45 let, član dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., umrl 1. junija 1921. Vzrok smrti: Samomor. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 4. feb. 1900. R. 39.

19915 VINKO JAKIN, star 43 let, član dr. Jezus Dobri Pastir 49, Pittsburgh, Pa., umrl 17. maja 1921. Vzrok smrti: Obistna bolezen. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 16. nov. 1913. R. 38.

4048 MARIJA KLUN, stara 30 let, članica dr. sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., umrla 22. maja 1921. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 16. nov. 1919. R. 24.

22485 FRANK MIKULIČ, star 46 let, član dr. Vit. sv. Mihaela 61, Youngstown, Ohio, umrl 29. maja 1921. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 16. sept. 1917. R. 42.

7699 JOSEPHINE FEDRAN, stara 49 let, članica dr. sv. Janeza Evangelista 65, Milwaukee, Wis., umrla 18. maja 1921. Vzrok smrti: Obistna bolezen. Zavarovana za \$1000. Pristopila k Jednoti 7. maja 1916. R. 44.

2362 FRANČISKA MLADIČ, stara 40 let, članica dr. Marije Pomagaj 78, Chicago, Ill., umrla 24. maja 1921. Vzrok smrti: Operacija na žolcu. Zavarovana za \$1000. Pristopila k Jednoti 16. jan. 1905. R. 34.

15027 MATT KNAUS, star 45 let, član dr. Friderik Baraga 93, Chisholm, Minn., umrl 3. jun. 1921. Vzrok smrti: Rak na pljučih. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 21. jun. 1909. R. 39.

21125 JURAJ MATANIC, star 27 let, član dr. sv. Mihaela 152, So. Dering, Ill., umrl 26. maja 1921. Vzrok smrti: Srčna napaka. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 29. sept. 1915. R. 22.

320 JOHN LOUSIN, star 58 let, član dr. sv. Cirila in Metoda 4, Tower, Minn., umrl 6. jun. 1921. Vzrok smrti: Oslabla kri. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 23. Jan. 1896. R. 53.

Imena poškodovanih in operiranih članov in članic.

505 JOSEPH ZALAR, član dr. sv. Cirila in Metoda 4, Tower,

Minn., operiran 29. apr. 1921. Opravičen do podpore \$50.00.

815 FRANK LOKAR, član dr. sv. Janeza Krstnika 11, Aurora, Ill., operiran 9. maja 1921. Opravičen do podpore \$50.00.

579 JERA SEMROV, članica dr. sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., operirana 4. marca 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

5927 JOSEPHINE FLAJNIK, članica dr. sv. Jan. Krstnika 14, Butte, Mont., operirana 4. maja 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

18502 ANTON BOZNIK, član dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, operiran 4. maja 1921. Opravičen do podpore \$50.00.

4072 MARY KADUNC, članica dr. sv. Frančiška Saleškega, 29, Joliet, Ill., operirana 8. maja 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

1648 MARKO OSTERMAN, član dr. sv. Petra 30, Calumet, Mich., operiran 12. maja 1921. Opravičen do podpore \$50.00.

8771 ALBINA POTOČNIK, članica dr. sv. Frančiška Serafa, 46, operirana 28. aprila 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

9055 AGNES HOČHEVAR, članica dr. Friderik Baraga 93, operirana 9. aprila 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

8321 MARY A. MADRICH, članica dr. sv. Ane 127, operirana 4. maja 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

Ime bolnega člana zavarovanega v oddelku dolgotrajne bolezni.

15027 MATH KNAUS, član dr. Frid. Baraga 93, Chisholm, Minn., bolehal vsled raka na pljučih. Prijavil bolnim 5. aprila 1921 in umrl 3. junija 1921. Opravičen do podpore \$40. Zavarovan proti bolezni 28. jan. 1912.

MLADINSKI ODDELEK.

2900 ANTON M. ČERNIČ, star 13 let, 9 mesecev, 13 dni, član dr. sv. Petra 30, Calumet, Mich., umrl 25. maja 1921. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Pristopil 9. sept. 1917. Bil je član 3 leta, 8 mesecev in 16 dni. Starost prihodnjega rojstnega leta 14 let. Opravičen do posmrtnine \$450.00, kateri znesek je bil nakazan pok. starišem 9. jun. 1921.

525 ROSE KOZJAK, stara 11 let, 7 mesecev in 12 dni, članica dr. Marije Pomagaj 78, Chicago, Ill., umrla 30. maja 1921. Vzrok smrti: Pljučnica. Pristopila 1. junija 1916. Bila je članica 5 let. Starost prihodnjega rojstnega leta 12 let. Opravičena do posmrtnine \$450.00, kateri znesek je bil nakazan pok. starišem 15. jun. 1921.

Josip Zalar, gl. tajnik.

Joliet, Ill., 27. junija 1921.

III. Izkaz darovalcev

ZA VSLED POVODNI PRI-
ZADETE ROJAKE V
PUEBLO, COLO.

Dr. Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J. Chicago. \$10.00

Dr. Marija Zdravje Bol-
nikov št. 84, K. S. K. J.,
Sublet, Wyo., (iz bla-
gajne 20.50

Člani dr. št. 94 darovali
še posebej:

Gasper Ignacek 3.00

John Krumpačnik 2.00

Josip Rakun 2.00

Konstane Podlesnik 1.50

Po \$1.00: Alojz Orešnik,
Frank Ciraj, Anton Roč-
nik, Anton Podmenišek.

John Mohar, John Žibra.
(Po \$1 skupaj) 6.00

(Od dr. št. 94 prijeli sku-
paj \$35.00).

Dr. sv. Jožefa št. 110 K.
S. K. J., Barberton, Ohio
(iz blagajne) 50.00

Po \$1.00 so darovali sle-
deči člani dr. št. 110:

Jos. Lekšan, Frank Beg,
Fr. Debevec, Albin Pol-
janec, John Belčič, Geo.

Badovina, John Ujčić,
Matevž Železnik in John
Železnikar (skup. po \$1) 9.00

Po 50c darovali člani go-
rinavedenega društva:

Jakob Caserman, John
Sega, Alois Arko, Mati-
ja Mihelčič, Stefan Tren-
ta, Frank Zakrajšek, Ja-
kob Sabec, Fr. Poje, Jos.

Hiti, Anton Gerbec, An-
ton Kukec, Andrej Gom-
bach, Andrej Likan in
Anton Ujčić (skupaj po
50c 7.00

Po 25c: Anton Gradišar,
Alois Brus, Josip Mar-
charol in John Stopar.
(Skupaj po 25c) 1.00

Od dr. št. 110 prejeli \$67.
Članice dr. Marije Čist.
Spoč. št. 85 K. S. K. J.,
Lorain, Ohio.

Gertrude Virant 5.00

Ana Urbas 2.00

Johana Svete 1.00

Po 50c darovale: Ana
Fundak, Vida Kumse,
Antonija Perusek, Agnes
Pogorelec, Agnes Ambro-
žič, Marjeta Zaletel, An-
gela Kozjan, Ana Resek,
Mary Bombač, Mary Ne-
manich in Agnes Kom-
pare in Johana Soklič.
(Skupaj po 50c) 6.00

Mary Černe ..... .30

Karlina Mihelič ..... .30

Po 25c: Mary Udovič,
Agnes Ivančič, Frances
Tomsčič in Ana Zgonc.
(Skupaj po 25c) 1.00

Johana Mačutaš ..... .10

(Skupaj prejeli od dr. št.
85 znesek \$15.70.)

Dr. sv. Peter in Pavel št.
91 K. S. K. J., v Rankin,
Pa. (iz blagajne) 25.00

John Dobrauz, v Frank-
lin, Kans., član dr. sv.
Alojzija št. 83 K. S. K. J. 5.00

Frank Lavš v Forest
City, Pa., član dr. št. 77
K. S. K. J. 3.00

Člani dr. sv. Cirila in Me-
toda št. 59 K. S. K. J. v
Eveleth, Minn. (skupaj) 12.00

Darovali so: Martin Shu-
kle \$1.55, John Maček
\$1.20; po \$1.00: Matt Mi-
roslavich, Gregor Grego-
rich, Frank Peterlin,
John Debevec, Math Ce-
rina, Frank Čož, in Ant.

Boben, st. Po 50c: Jos.
Korele, Anton Spehar,
John Plesh in Frank Mr-
vich. John Frol 25c.

Društvo sv. Anje št. 120
K. S. K. J. v Forest City,
Pa. (iz blagajne) 20.00

Člani in članice društva
"Marije Vnebovzete št.
št. 77 K. S. K. J. v Forest
City, Pa., darovali (sku-
paj) 155.30

Darovali so: Petrič Jak.
\$3.00. Po \$2.00: Kotar
Frank, Marinčič Matija,
Miklavčič Frank, Miklič
Anton, Muhič Martin, Za-
verl Josip, Rozina John,

Lovriha Jos. Muhič Wm.,
Zigon Anton, Zidar Fr.,
Ursich Jos., Osolin John,
Bokal Anton in Telban
John. Po \$1.50: Nagode
Jerney in Zupančič An-
ton. Po \$1.00: Suhadol-
nik John, Osolin Louis,
Princ Paul, Telban Fr.

Komin Matija, Lisjak
Avgust, Trele Frank, Zni-
daršič John, Trele Ant.,
Sotlar Mike, Končar Fr.,
Sever Anton, Verhovšek
Joseph, Omahen Martin,
Dobeš John, Junc Anton,
Škrajnar Feliks, Komin
Ignatz, Zupančič Frank,
Žigon Frank, Kres Louis,
Cerar Jernej, Rudolph
Joseph, Ponikvar Jos.,
Novak Frank, Terček
Jakob, Korčec Ludvik,
Marolt Frank, Lenaršič
Frank, Semrov Jakob,
Marinič John, Simončič
Thos., Martos Fr., Rav-
nikar Florijan, Gursky
Stanley, Rudolf Frank,
Kos Ant., Korošič John
ml., Debeve Frank, Gru-
den Frank, Planinšek
Gregor, Horvatin Joseph,
Rataje Fr., Jakelj John,
Markelj Anton, Dušak
Joseph, Anžolovar Fr.
Okoren John, Semrov
Stime, Anžolovar Jos.,
Logar Agnes, Uršič Jos.,
Skube Frank, Kobilšek
John, Komin Joseph, Ze-
leznikar Lovrenc, Erja-
vec Frank, Medved John
Kotar Lovrenc, Pantzar
Ignatz, Kužnik Ant., Za-
verl Bartelj, Novak Fr.,
Planinšek Ignatz, Hodnik
Matevž, Zupančič Frank,
Ostanek Joseph, Ostanek
Mathilda, Tomažič Fr.,
Tomažič John, Novak Fr.
Rečaj Anton, Derk Jos.
Novak Ignatz, Pantzar
Frank, Škerbec John, Os-
tanek John in Omahen
Louis.

Po 50c: Oven Ignatz,
Sever Fannie, Oven Ur-
šu, Janežič Anton, Sku-
bic Frank, Slapničar Fr.,
Ribič John, Piškur John,
Tomazin John, Teme Ant.
Princ Joseph, Prudič Jos.
Suhadolnik Jos. Gerch-
man Anton, Zidar Fan-
nie, Gerčman John, Vi-
dovje Louis, Rakovec
Martin, Železnikar Ant.,
Malinarič John, Malina-
rič Joseph, Turk Matija,
Polončič John, Železni-
kar Anton, ml., Jerič
John, Oven Frank, Grum
Ignatz, Lavrih Jos. Ma-
ček Jernej, Hitti Louis,
Brenčar Vincenc, Reber-
nik Joseph, Vozelj Mary,
Gressel Frank, Bedene
Anton, Petrovič Thos.,
Beve Fannie, Gerchman
Mary, Švigelj Jos., Feme
Alois, Kostelec Martin,
Zalar Maggie, Dobravec
John, Haptman Miha,
Planinšek Frank, Eržen
Anton, Kokelj Theresa,
Šeme John, Parhne John,
Oven Frank, Kozlevčar
Frank, Planinšek Joseph,
Novak Louis, Korošec
Frank, Opeka Anton, Ce-
rar Anton, Lavrič Jernej,
Lavrič Fannie, Keržič
John, Krench George,
Keržič Frank, Skodlar
John, Komin Frank, To-
vornik John, Cerar Blaž,
Ostanek Louis, Anžolo-
var Ignatz, Matos Pri-
mož, Nograjssek Frank,
Blodnikar Frank, Peter-
lin Frank, Pezel Joseph
Peterlin Joseph, in Ko-
tar Louis. Miheve John
40c. Po 30c darov.: Cijar
Mary, Franciski Daniel,
in Černe John.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Po 25c: Zaverl Mary,
Planinšek Joseph, Var-
zinger Peter, Kepir Fr.,
Kovačič John, Omahen
John, Majhen Fr., Koz-
levčar John, Peve Frank
Cestnik Frank, Krajnc
John in Gliha Louis.

Miss Katarina Staud-
har, Chicago, Ill. 2.00

Jolietška naselbina:

(Zadnji izkaz \$233.00,
današnji izkaz \$182.28

Dosedaj nabranega v Jo-
lietski naselbini \$415.28).

Darovali so:

Društvo sv. Cirila in Me-
toda št. 8, K. S. K. J. Jo-
liet, Ill., (iz blagajne) .. 10.00

John Adamič, Joliet ... 2.00

Stefan Kochevar, Joliet 5.00

Darovali farani cerkve
sv. Jožefa v Jolietu dne
26. jun. povodom kolek-
te pred cerkvijo 165.28

Današnji celokupni iz-
kaz \$532.28

Zadnji izkaz \$544.65

Skupaj \$1,076.93

Iskrena hvala vsem daroval-
cem! Cenj. društva in posa-
mezniki so uljudno prošeni, da
izvolijo prispevke za nesrečne
rojake v Pueblo pošiljati na gl.
urad K. S. K. Jednote (blagaj-
niku sobr. John Graheku). Glav-
ni odbor bo vso nabrano svoto
poslal na pristojno mesto da
pride v prave roke.

John Grahek, blagajnik,
Josip Zalar, tajnik,

Pomožnega odbora.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Umrli so v Ljubljani: Matej Skopec, dninar, 37 let. — Josip Marzidovšek, progovni delavec, 19 let. — Slavko Pliberšek, hiralec, 42 let. — Barbara Smale, kočarjeva žena, 40 let. — Marija Levec, šivilja, 28 let. — Anton Jerab, zasebnik, 65 let. — Karolina Grič, tob. delavka, 50 let. — Marija Venedig, žena umir. višjega žel. nadzornika, 70 let. — Ana Mikec, hišna, 43 let. — Lovro Friškovec, hiralec, 89 let. — Ivan Cerar, delavec starost neznana. Marija Trontelj, kočarjeva hči, 12 let. — Marija Ožbe, hiralka, 35 let. — Ivan Levstik, občinski ubožec, 48 let. — Neža Vovk, zasebnica, 76 let. — Jera Premrov, postreškovna žena, 62 let. — Stanko Čepin, delavec sin, 2 let. — Terezija Golob, hiralka, 68 let. — Elizabeta Korun, zasebnica, 73 let. — Virant Ernestina, premogarjeva vdova, 32 let. — Anton Sivka, pravnik, 23 let. — Milan Kozak, bivši mesar, 59 let.

Umrli je gospa Marija Doleček, gostilna št. 15 Dol. Lakin, p. Mokronog. V preteku 10 mesecev sta se preselila oče in mati v večnost.

Najdena utopljenka. V Podpeči so potegnili iz Ljubljane utopljenko Josipino Mikuš iz Paketa, hčer posestnika Jakoba Mikuš. Utopljenka je bila slabomna in je 19. maja zapustila svoj dom.

Umrli je 3. junija gđ. Ljudmila Schubert. Bila je več kot 30 let skrbna vzgojiteljica v otroškem zavetišču pri sv. Florijanu. Zadnja leta je živela skromno pokojnino in kot predsednica Elizabetne konferenice v mestni župniji sv. Jakoba posvetila vključ slabotnemu zdravju vse moči ubogim. Svetila ji večna luč.

Umrli je dne 2. junija zvečer g. Mihael Oblak, sprevodnik južne železnice v pokoju. Rojen je bil na Vrhniki dne 26. septembra 1823, in je torej dočkal starost 97 let. Kot tak je bil starosta vseh železniških uslužbencev. Bil je vedno mož poštenjak, mož dela in molitve.

Sam se je zgledil v preiskovalni zapor Karol Živko, osumljen, da je dne 7. aprila 1920 v Ciglenici umoril svojo ženo in otroka. Živko je bil po sedemmesečni preiskavi izpuščen radi pomanjkanja dokazov. Na to je tožil starše svoje žene, ker so ga obdolžili umora. Okrajni sodnik Kramer je oba oprostil, ker je na podlagi preiskave smatral za dokazano, da je Živko morilec. Sledilo je zopet obnovo postopanje proti Živku. Ker državni pravnik ni mogel človeka, ki ga je šele izpuštil, zopet postaviti v zapor, je to akcijo izvršil odvetnik dr. Komavlj kot zastopnik staršev umorjene. Našli so medtem krvavo perilo, a preiskava je ugotovila, da je živalska kri. Živko je bil zopet prost, to pot svedčano spoznan kot nedolžen. Dr. Komavlj pa ni miroval, predložil je zadevo višjemu sodišču v Ljubljani, ki je odredilo obnovo uvodne preiskave. Živko pa se je zdaj kar sam javil v preiskovalni zapor.

Dva samomora v Mariboru. Maribor, 31. maja. Danes opoldne se je v glavnem drevoredu na klopi s karabinko ustrelil podnarednik Gjurjo Tišman iz podčastniške šole. Moštvo rešilne postaje ga je smrtno ranjenega prepeljalo v vojaško bolnišnico v Melje. Vzrok je ba je strah pred kaznijo, ki ga je menda čakala radi poverbe. — Ob 6. uri popoldne je pa skočila s starega mostu v Dravo mlada služkinja Godlić iz Leitersperga. Čeprav je bilo vse polno ljudi ob Dravi, se ni nih

če zmenil za rešilno akcijo. Vzrok samomora: nesrečna ljubezen.

Županske volitve po deželi. V Starem trgu pri Ložu je izvoljen za župana somišljenik SLS g. Josip Škrbec. Tudi vsi svetovalci so pristali SLS.

V št. Lambertu je izvoljen naš pristaš g. Anton Grošelj. Obč. svetovalci so razum enega vsi pristali SLS.

Zdenska vas. Novi župan g. Jakob Prelesnik in vsi svetovalci so pristali SLS.

Podgora. Somišljenik SLS g. Franc Zevnik je izvoljen za župana. Tudi svetovalci so vsi pristali SLS.

št. Peter pri Novem mestu. G. Franc Beve, pristaš SLS, je izvoljen za župana. Obč. svetovalci so vsi pristali SLS.

Radeče. Pri županih volitvah je prodril pri ožji volitvi z enim glasom večine komunist Franc Martinšek. Kakor znano, so dobili pri obč. volitvah komunisti 10, naša stranka 9 in samostojni 5 odbornikov.

Brunovice. Po dogovoru je izvoljen za župana g. Gregor Rajar (SKS), za podžupana pa g. Franko Franc (SLS).

Črnomelj. Za župana je izvoljen g. Jan. Strugar, izven strank.

Talčji vrh. Za župana je izvoljen Agnič Franc (SKS). Svetovalci so vsi pristali SLS.

Dobliče. Pri županih volitvah je bil potom žrebanja izvoljen samostojni gostilničar J. Vrtina.

Loka pri Črnomlju. Dosedanja naših nasprotnikov je pačila. Novi župan g. Janez Zajec in vsi svetovalci so pristali SLS.

Smlednik. Za župana je bil soglasno izvoljen g. Jože Burgar, pristaš SLS. Svetovalci so vsi pristali SLS.

Lož. V Ložu so izvolili za župana Friderika Bravca. Vlada je volitev razveljavila in postavila občini gerenta. En dokaz več, kako vlada spoštuje samoupravo čin.

Stara Loka. Dne 28. manika je bil za župana izvoljen Gašper Karlin v. Plevnar, posestnik na Suhi; — za podžupana Gašper Trilar, posestnik v Virmašah, — oba SLS. — Samostojneži, narodni socialci, komunisti in demokrati so skupno volili Franc Dolenca, veletržca in kapitalista so vsi pristali SLS.

Koliko velja konstituenta. Poslancev je 419. Vsak dobiva dnevno 480 kron, mesečno 14,000 K, letno 175,000 K. Predsednik konstituante dobiva dnevno 734 K, torej letno 721,000 K. Ako priračunamo še izredne, izdatke za konstituant, znašajo stroški zanjo okrog 100 milijonov kron letno ob tem številu poslancev kakoršno je sedaj.

12 milijonov prebivalcev v Jugoslaviji. Po podatkih statističnega urada ima Jugoslavija 12,162,900 prebivalcev; od tega odpade na Srbijo 4,000,000.

Koliko ladij ima Jugoslavija? Naša država ima sedaj 148 trgovskih ladij, ki služijo osebnemu in blagovnemu prometu ter 21 vojni ladij in sicer 6 večjih in 15 manjših, ki so nam pripadle od bivše avstro-ogrške mornarice. Skoro vse vojne ladije pa so potrebne še večjih ali manjših popravil.

Za 10 milijonov zlata dobi naša država, ko likvidira Avstro-ogrška banka na Dunaju. **Pameten davek.** V Zagrebu je stopil v veljavo novi občinski davek na razkošje. Ta davek morajo plačevati obiskovalci zabavišč: barov, orfejev in večjih kavarn, kjer igra godla. Davek znaša 10% vsote, ki jo gost zapravi in se jim za-

računa pri plačilu.

Slovenska deželna vlada se sedaj ni popolna. Saj tudi ni treba, ker itak vse komandira g. Baltič, kakor Belgrad ukazuje. Zaradi lepšega sede sedaj v vladi trije liberalci, ki imajo v celi Sloveniji 20% ljudi za sabo, samostojneži, ki so istakto v velikanski manjšini, imajo tri zaupnike in radikalci, ki v celi Sloveniji nimajo nobenega pristaša, bodo tudi imeli enega poverjenika. 80 % slovenskega ljudstva pa nima v vladi nikogar razen svojih strupenih sovražnikov — centralistov. To imenujemo pri nas demokracijo.

Poneverba. Podnarednik pri sarajevski podružnici Jadranske banke Ambrožič je s pomočjo ponarejenih pisem poneveril banki več milijonov kron.

Vinska trta na štajerskem se po poročilih krasno razvija. Tudi na vinsko trto sta dež in gorkota zadnjih dni dobro vplivala.

SHS se ne sme smešiti in poniževati. Ministrski svet je sklenil, do bo najstrožje kaznovan, kdor bo v bodoče smešil državno ime. Na podlagi te uaredbe bo ves ministrski svet v najkrajšem času zaprt, ker ponižuje SHS s tem, da povsod usiljuje Veliko Srbijo.

Šmarjeta, 29. 5. je bil za župana obč. Šmarjeta izvoljen Janez Povše, posestnik v Zagradu (župnija Skočjan). Vseh 13 SKS odbornikov je oddalo glas za njega — tudi sam se je torej volil. S prav tolikimi glasovi so bili izvoljeni za svetovalce štirje pristaši SKS. Prej so govorili in agitirali: Sinkovec Anton, pos. v Zalogu, bo župan, ker je sicer dober kmet, pa so le izvolili Povšeta, ki se odlikuje samo po strankarstvu.

Smlednik. Dne 29. maja je bil za župana izvoljen Jože Burgar iz Hrašč, odločen pristaš SLS. Svetovalci — pet — o vsi pristali SLS.

Dol pri Ljubljani. Za župana je bil izvoljen Matevž Moder, pristaš SLS. Tudi vsi svetovalci so pristali SLS.

Sora. Dne 29. maja je bil izvoljen za župana Franc Lušina ml. (SLS). Svetovalci so tudi vsi pristali SLS.

Toplice pri Novem mestu. Za župana je bil izvoljen v tukajšnji občini g. Adolf Pečjak (SLS). Tudi svetovalci so vsi pristali SLS.

Vrhnika. Tukaj je bil izvoljen za župana g. dr. Marolt, pristaš SLS. Izmed 10 občinskih svetovalcev jih je 9 pristašev SLS in eden pristaš SKS.

Žrtev igranja z orožjem. Maribor, 3. junija. Danes se je v Jarčičevi hiši v Kamnici igrala 17 letna Elizabeta Oblak s samokresom, ki se je nenadoma sprožil in zadel deklico tako nesrečno, da je umrla, preden je prišla na pomoč rešilna postaja.

Neurje. Iz Valte vasi se nam poroča: Take nevihte — kakor je bila v soboto, dne 21. maja zvečer, pa že leta in leta nismo doživeli. Nastala je nekako nenadoma, da nobeden niti slutiti ni, da bo kaj takega. Najprej so začele padati prav redke debele kaplje — a kmalu je začelo liti, da so bile v par minutah ceste in pota pod vodo. Blisk je švilgal za bliskom, vsakemu pa je sledilo tako grmenje, da so šklepetale šipe v oknih. Ni čuda, da ni ostalo brez nesreče. Treščilo je v skoraj nov — najlepši pod v župniji — Franceta Golob v Prapročah. Postavil ga je pred 9 leti in ga je veljal že takrat 4000 K. Rešiti niso mogli ševeda nič, zato mu je zgorelo vse gospodarsko orodje — kot plugi, vozovi, slamoreznica, mlatilnica itd. in tudi par mernikov žita in par voz mrve. Veter je zanesel ogenj tudi na kozolec sosed Martina Zoran, ki je ravno

bilo pogorel do tal. Sreča je bila, da je pihal veter od vasi, ker drugače bi bila vsa vas v veliki nevarnosti zlasti, ker so poslopja tesno skupaj. K ognju je šlo tudi gasilno društvo iz Valte vasi, ki pa ni moglo seveda nič rešiti, ampak je le skrbelo, da se ogenj ni še bolj razširil. — Dasi sta oba posestnika precej trdna, vendar imata velikansko škodo. Ista se ceni nad 200 tisoč kron.

Toča. V soboto dne 21. maja je zadela sososko Sinkovturn in deloma tudi Polje in Skarunč silna nesreča. Toča in neurje, kot ga stari ljudje ne pomnijo, je v kratkem času uničila ves pridelek na polju. Še tretji dan so na senčnih krajih ležali celi kupi toče. Kar ni uničila toča, je razdrla voda. Škoda je cenjena na 2 milijona kron.

Samostojni agitator ubija. Dne 22. maja je v nezbiš občini pri Sv. Emi na Štajerskem samostojni agitator Valentin Herel udaril z vozno ročico nekega čevljarja tako močno po glavi, da je ostal na mestu mrtev. Pokojni je bil doma iz Sv. Križa pri Rog. Slatini in zapuščal ženo in pet nepreskrbljenih otrok. Ubijalec so zaprli.

Smrtne neseče v gozdu. Dne 18. maja je delal v gozdu 60 letni Josip Subelj iz Gline pri St. Vidu nad Ljubljano. Med delom mu je padla smreka čez život. Reveža so prepeljali v bolnišnico, v kateri je pa 19.

"Bratje". Železniški minister je določil, da sme imeti belgrajski pravoslavni nadškof (metropolit) na železnici poseben salonski voz, katoliški pa samo poseben oddelek v kakem drugem vozu. Centralizem!

Božič ni praznik! Tako misli trgovinski minister, ki je v neki svoji naredbi odredil, da veljajo za državne praznike vsi pravoslavni prazniki. Katoliške je mož spustil. Centralizem!

Smrtne neseče na železnici. Premikač Pungerčar Ivan je pri premikanju vozov prišel pod kolo, ki mu je odtrgalo desno nogo. V bolnico, kamor so ga pripeljali, je umrl.

Smrtne neseče. Iz sv. Križa pri Kostajevnici se nam poroča: Dne 27. maja t. l. so se vozili trije naši župljani v malem čolnu iz Cerkelj na to stran. Voda, ki je bila zelo narastla, jih je zanesla. En mož in neka žena sta se rešila z veliko težavo, a Janez Oštir iz Gorenje Pirašice pa je planil v vodo, da bi se rešil, pa je utonil. Ravno čez 14 dni so ga dobili pri Malencah. Voda ga je zanesla pod mlinsko kolo, ki je truplo močno razbilo. Ponesrečenca, ki zapuščala ženo z otroci, so v petek, dne 13. maja pokopali v Rušci vasi.

Devetnajst milijard dinarjev dobi naša država za vojno odškodnino, vsaj tako poroča jo belgrajski listi. Kdo nam bo ta velikanski znesek plačal, čemu se bo uporabil, kdo ga bo dobil, na katerem ozemlju se bo delil, o vsem tem mi navadni ljudje ničesar ne vemo. Pa morebiti tega ogromnega zneska vlada vendar ne bo uporabila za razne kravje kupčije?

Proglas hrvatskih strank na hrvatski narod.

Zagreb, 21. maja. — Danes so izdale hrvatske stranke: Radičeva seljačka stranka, Hrvatska zajednica in stranka prava proglas na hrvatski narod pod naslovom "Sporočilo hrvatskih poslancev o ničnostni centralistične ustave hrvatskemu narodu v Hrvatski z Medimurjem, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni in Hercegovini ter Bački in Baranji." Proglas je bil tiskan kot letak. Proglas pravi med drugim, da je belgrajska

ustavotvorna skupščina na svoji seji 12. maja sprejela z 227 glasovi ustavni predlog belgrajske vlade. Za ta predlog so razen 22 muslimanov glasovali v glavnem le Srbi raznih strank. Od vseh hrvatskih poslancev ni glasoval za ta predlog noben poslanec, izvoljen po volji hrvatskih po volji hrvatskih volivcev. Z ozirom na to hoče sedanja belgrajska vlada s tako sedanjo večino usiliti ustavo hrvatskemu narodu proti njegovi volji, ki jo je pokazal pri volitvah. Proglas pravi nadalje, da hrvatski narod v polni zavesti svoje preko tisočletne, vedno neporušljive državne samozvesti, ki je bila vedno vir njegove moči v političnem življenju za narodni napredek, v zavesti svoje stare narodne kulture, ki je klila iz globine narodne duše in se uveljavila v plodonosnem stiku z vsemi sloji naroda v njegovi gospodarski moči, razumeva, da je treba zavarovati razvoj njegove kulture ter napredek njegovega imetja, ne bo do-

pustil nikomur, da jo uničuje in razdira. Proti poizkusu belgrajske vlade, vsiliti hrvatskemu narodu svojo ustavo, izjavljajo hrvatski poslanci kot zastopniki enodušnega hrvatskega naroda, in sicer poslanci Radičeve seljačke stranke, Hrvatske zajednice in Stranke prava, da odrekajo okrnjeni ustavotvorni skupščini v Belgradu značaj suverena ustavotvornega sabora in njene zakonitosti, kakor pravico, da more izdelati ustavo, veljavno za Hrvatsko in hrvatski narod. Proglas je podpisalo 49 poslancev Radičeve stranke, 11 poslancev Hrvatske zajednice in 3 poslanci stranke prava.

Najboljše sredstvo za ojačanje mišic je raba krampa, sekire, lopate in žage.

Idealen mož in idealna žena sta par, ki pa nikdar ne dela pravega para.

Moški se radi ponašajo s poštenjem, medtem ko baš ženske vračajo izposojene čežnike.

FIRST

NATIONAL BANK

Established 1857

Ako potujete v staro domovino

boste našli v svojo lastno korist, da nosite svoj denar v obliki

Potniških čekov

Traveler's Checks.

na katerih je označena svota, koje želite vzeti v AMERIŠKIH DOLARJIH. Ti čeki—kadar vnovčeni v Evropi—bodo zavarovali in tvorili njih celo (polno vrednost v evropskem denarju).

Potniški čeki so POPOLNOMA VARNI in vas varjejo pred izgubo ali tatvino denarja. Te čeke ne more nihče drugi zamenjati, kot VI SAMI!

KUPITE TOREJ VASE POTNIŠKE ČEKE V TEJ BANKI.

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIE

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pisarni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri prirejanju veselice, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo hitro in lično kakor tudi po zmerni ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmodernejša slovenska unijska tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenskega na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas. V naši tiskarni se tiska "Glasilo" K. S. K. J.

AMERIKANSKI SLOVENEK

1006 N. Chicago St. Joliet, Ill.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejša na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradovice v 3 dneh popolnoma odstranijo; rumatizem v 6ih dneh popolnoma ozdravi. Bruslinska tinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni; rane opekline, potne noge in za druge bolezni imajo tako uspešno zdravilo. Pišite takoj po cenik in Kolečar in Knjižico za leto 1921, kar pošljemo zastonj. Pošljite marko za 5c za poštino. Knjižica velja v potrebi več kot \$10.

JAKOB WAHCIC, 6702 Bonna Avenue N. E. CLEVELAND, OHIO.

Importirane prave starekrajске kose

iz svetovno znane tovarne "SENSEN-WERK-KRENHOF" imam na zalogi, v dolgotni od 25 do 29 inčev, s ključem in rinko vred, za pritrjevanje na kosišče.

Posamezna kosa stane	\$2.75
6 kos skupaj ali več	2.50
Klepalno orodje, garnitura	1.50
Motike	2.00
"BERGAMO" brusilni kamni po	.60

Z naročilom vred je poslani tudi denar potom money odra; pišite na:

ALOIS SKULJ

Epsilon Place Brooklyn, N. Y.

Zgodovinski podatki Združenih držav.

Puritanci. Massachusetts kolonija.

Puritanci na Angleškem so sedaj sklenili slediti zgledu romarjev (pilgrims) s tem, da so tudi želeli dobiti nekaj ozemlja v onem kraju. To se jim je posrečilo. Dodeljen jim je bil kompleks 3 milj severno od Merrimack reke in 3 milj južno ob Charles reki; na zapadni strani pa do pacifika.

Prva naslednja skupina puritancev (60 po številu) je dospela iz Angleške pod vodstvom Johna Edincotta a. l. 1628 na svoje mesto; ustanovili so kolonijo Salem po imenu. Naslednje leto je angleška vlada puritancem v Salem izdala posebni charter, da se je smela že omenjena kolonija nazivati Massachusetts Obrežna Družba (Company of Massachusetts Bay). Isto bi morali vladati sledeči uradniki: guverner, podguverner in zbornica 18 poslancev, katere izvolijo člani te družbe (kolonisti) vsako leto. Pravico do glasu imajo samo pripadniki puritanske cerkve.

Leta kasneje (aprila 1630) je John Winthrop v Salem kolonijo privedel 1000 novih puritancev. Od tu so se novodošleci kmalu zatem naselili v Charlestown in pa v indijanski naselbini Shawmut. Angleži so ta kraj nazivali Trimountain (Tremont) ker so se ondi dvigali trije hribovi. To ime je bilo kasneje premenjeno v "Boston", ali mesto enakega imena na Angleškem, odkoder je bilo, doma največ izseljencev. Leta zatem se je število angleških izseljencev v Massachusetts vedno bolj in bolj množilo tako, da jih je po 10 letih semkaj došlo več kot 20 tisoč. Tedaj so bila ustanovljena mesta: Roxbury, Dorchester, Watertown, Newton ali Cambridge.

Kolonisti pod Endicottom so se kmalu po svojem prihodu v Salem ocepili od angleške cerkve in so ustanovljali svoje lastne (separatne) cerkve po načinu kongregacionalistov.

Roger Williams, ustanovnik mesta Providence.

Leta 1633 je mladi Roger Williams, pastor neke cerkve v Salem priporočal, ločitev cerkve od države in popolno versko svobodo. Zaeno je zatrjeval, da so Indijanci pravi lastniki zemlje, ne pa angleški kralj. Ako hoče Anglija to ozemlje na pošten način lastovati, mora isto od Indijancev kupiti. Vsled tega je bil Williams pozvan pred kralja; je pa še srečno ušel kazni in zatem ustanovil naselbino (sedanje mesto) Providence v državi Rhode Island. Providence pomenja: Previdnost božja. Istočasno je bila izgnana Mrs. Anne Hutchinson, gnana njenega protipuritanskega prepričanja. Navedenka je zatem kupila otok Aquidneck, kamor so ji sledili njeni verski pripadniki. Ime tega otoka je bilo kasneje premenjeno na Rhode Island (Rdeči otok).

Konfederacija nove Anglije.

Leta 1643 so se že znane nam kolonije: Plymouth, Massachusetts, Connecticut in New Haven organizirale v posebno vojaško ligo pod imenom: Konfederacija Nove Anglije. Namen te združitve je bil s skupno silo nastopiti proti krutim Indijancem in braniti ozemlje pred Holandci, ki so si še vedno prisvajali Connecticut dolino. Združitev tedanjih kolonijevskih pokrajin je bila tudi na mestu, ker je istočasno na Angleškem izbruhnila civilna vojna; treba

je bilo torej na vse pripravljeno. Maine in Rhode Island kolonij puritanci niso vabili k pristopu konfederacije vsled tega ker se naseljenci teh dveh kolonij niso povsem strinjali z idejami puritancev; z drugimi besedami povedano: niso zaupali svojim sosedom v Maine in Rhode Island.

Ta konfederacija je trajala 40 let. ista je velike zgodovinske vrednosti, ker je bila prvi poizkus združenega delovanja ameriških kolonij.

Preganjanje "kvakerjev".

V Massachusetts so se naselili prvi "kvakerji" leta 1656. Ker so imeli le ti, kakor že omenjeno povsem neodvisna in čudna verska naziranja, je delalo baš to vprašanje angleški vladi mnogo sitnosti. Anglija je na vse načine skušala zatreti idejo "kvakerjev", bodisi že doma, ali v novem svetu. Ker ni lepa beseda nič zalegla, so jih jeli s silo preganjati in zapirati tako, da je bilo enočasno pahnjenih v ječe okrog 4000. Gotovo je bila angleška vlada zelo vznemirjena, ko je zvedela, da se je več teh radikalnih "kvakerjev" tudi v državi Massachusetts naselilo; naposled so bili vsi kvakerski kolonisti iz Mass. nazaj na Angleško poslani. Kmalu zatem je stopila še bolj stroga postava za "kvakerje" v veljavo, da se jih je lahko za vsak prestopok šibalo in vrglo v ječo. Vse to pa ni dosti kvakerjev ogrozilo, ampak so se skrivoma izseljevali v novi svet (kolonijo Mass.) kjer so se norčevali iz angleških sodnikov in puritanskih duhovnikov.

Leta 1657 je stopila v veljavo še bolj stroga, inkvizicijska podobna postava, da so "kvakerjem" za hude prestopke rezali ušesa in prebadali jezik z vročim železom. Leta 1658 je pa vrhovno sodišče Mass., kolonije uvedlo še hujšo postavo za "kvakerje", da naj se slehernega javno obesi, ako bi se slučajno zopet iz Anglije nazaj vrnil. In res so leta 1659 v Bostonu na glavnem trgu na ta način usmrtili štiri, med tem ko so druge "kvakerje" s šibami preganjali iz kraja v kraj, zapirali in na druge načine mučili.

To nečloveško postopanje je pa kmalu zatem prenehalo. Dasiravno so sodniki v zvezi s puritanskimi duhovniki skušali "kvakerja" še naprej preganjati, so se jim slednji s silo in orožjem uprli; posledica temu je bila, da jim je končno angleška vlada dovolila istotake pravice, kakoršne so uživali drugi Angleži in angleški izseljenci.

Vojna z Indijanci l. 1675-1676.

Poročali smo že, kako je guverner Carver uspešno mir sklenil z krvoločnim indijanskim poglavarjem Massasoitom. Ta mirovna pogodba je pa ostala v veljavi samo do leta 1660, ko je Carver umrl.

Že omenjeni Massasoit je zapustil dva sina: Aleksandra in Filipa; prvi je umrl l. 1662 ali kmalu po obisku plymouthske naselbine, njegov brat Filip je pa menil, da ga hočejo tedanji angleški izseljenci zastrupiti; poleg tega se je vedno več kolonistov naseljevalo v bližini indijanskih taborišč, ki so tudi vedno več zemljišča od nje zahtevali. To ga je tako razkačilo, da je l. 1675 sklenil kravovo masčevanje nad Evropejci. Zbral je veliko svojo armado, s katero je ropal, požigal in napadal bližnje vasi belokožcev širom drž. Massachusetts, Rhode Island in Connecticut. Končno so ga pa zajeli v nekem močvirju blizu Mt. Hope v Rhode Island, kjer je bil u-

bit 12. avg. 1676 po nekem lastnem tovarišu (Indijancu). Tako zvanega indijanskega "kralja" Filipa so obglavili, njegovo glavo so pa v Plymouth poslali, kjer je bila natekta natakljena v znamenje zmage nad Indijanci.

Vojna z Indijanci je tedanje angleške koloniste veljala ogromno škodo in tudi človeških žrtev; padlo jih je okrog 600; poleg tega so tudi zabredli v velike vojne dolgove. Indijanci so v teh letih prizadeli ogromno škodo, ker so požgali skoro vse tedanje že cvetoče naselbine v Novi Angliji; v bojih pri Mount Hope so bili pa l. 1676 končno le poraženi, nakar niso tam več kolonistov nadlegovali.

(Dalje sledi.)

V POJASNILO.

V št. 23 "Glasila" priobčenem seznamu darovalcev za Veroniko Terlep iz Joliet je bilo pomotoma označeno, da je naše društvo v to svro darovalo samo \$3.00. V resnici smo ji pa me poslale \$11.50. Darovale so po \$1.00: Theresa Jamnik, Rose Bizjak, Mrs. Može, Josephine Kresse, Mary Skrijane, Angeline Kostelic, Jenny Kozleuchar in Mary Franges. Po 50c: Josephine Sekula, L. Lipoglavšek, Frances Janezich, Frances Marolt, Catherine Muren, Josephine Vodičnik in Mary Florjanc. (Skupaj \$11.50). Toliko v blagohoten popravek in pojasnilo!

West Allis, Wis. 19. junija 1921.

Za društvo Mar. Pom. Kristj. št. 165 K. S. K. J.

Terezija Jamnik, preds.
Frances Janezich, tajnica.
Ivana Kozleuchar, zast.

(Pečat društva.)
Op. uredništva: Mi smo izkazali v onem seznamu tako svoto, kakoršno nam je sestra Trlep navedla. Oprostite ji to pomoto, ker je v resnici prejela pravilni znesek \$11.50, kar s tem posebej in hvaležno potrjuje.

Tudi tajnica društva Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J. Chicago, Ill. nam poroča, da je označeno društvo darovalo za Veroniko Terlep \$10.00 (deset) kar je bilo izpuščeno v izkazu darovalcev. Resničen prejem je sestra Terlep tajnici potrdila. Toliko v blagohoten popravek. Uredništvo.

NAZNANILO IN VABILO.

na plesno veselico, ki jo priredi Društvo sv. Ane št. 534 Katoliških Borštarič v Jolietu povodom svoje dvajsetletnice v soboto, dne 2. julija v "Sloveniji" dvorani.

Na to slavnost vabimo vsa jolietška in rockdalska društva, kakor tudi vse cenjene rojake in rojakinje, Slovence in Hrvate, ter jih prosimo, da naj počastijo s svojim obiskom. Vstopnina 50c.

Za mnogobrojno vdeležbo se še enkrat najtopleje priporoča

Veselični odbor dr. sv. Ane.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Naznanjam vsem sorodnikom, znanec in prijateljem tužno vest, da nam je kruta smrt ugrabila blagega očeta, oziroma soproga

JOSEPH ZUPANČIČA.

Blagopokojni je bil rojen dne 21. avgusta 1881. leta v vasi Imenje, fara Sentjerne. V Ameriki je biva 19 let in 11 mesecev. Leta 1910 je odšel s družino v domovino za 10 mesecev ter se zopet povrnil z družino izazaj v Kaylor, Pa. Sedaj je imel bitt prevaževanje blaga z avtomotrom. Bil je usodopolni dan 3. junija ob 7:45 uri zjutraj (stari čas) na Sut-

terville, Westmoreland County, 25 milj od doma, na Baltimore & Ohio železniškem križišču, ko je ravno mišljil prevoziti železniški tir. V tem hipu pridrvi osebni vlak št. 9, ki mu je zdrobil trupe popolnoma, njega je pa vrglo v stran s tako silo, da je poškodbi podlegel še tisti večer okrog 10. ure, predviden s sv. zakramenti, v Mercy bolnišnici v Pittsburghu.

Pokojni je bil član društva sv. Alojzija št. 95 KSKJ. v Broughton, Pa., kojega članstvo mu je darovalo lep venec v zadnji spomin za kar izrekam srčno zahvalo. Nadalje se lepo zahvaljujem vsem darovalcem krasnih vencev in cvetlic in sicer Albertu Perko in njegovemu sinu, Franku Zura, Antonu Petroviču, nadalje družinam: Geo. in Frank Artnak, Vincent Kozelj, Guy Bruetti, Anthony Hren in Paul Taucher. Hvala rojaku Meklaučiču ki je daroval \$5.00, da mu zvoni v starem kraju in se bodo tudi tam zanj maše brale. Hvala za avtomobile, ker so se z njimi vdeležili pogreba: Adam Tesaro, Rudolf Pahs, Anton Petrovič, Florian Debelak, John Zitnik. Hvala tudi John Jakšetu, ker ga je prišel obiskat zadnji dan pred smrtjo kot njegov mnogoletni prijatelj.

Ranjki zapuščila tu mene žaljujočo soprogo in 6 mladoletnih otrok v starosti od 10 mesecev do 18 let ter 2 brata in 2 sestre, v starem kraju pa očeta in mater ter enega brata in eno sestro.

Pogreb se je vršil dne 6. junija ob 9. uri dop. iz hiše žalosti na katoliško pokopališče sv. Ane na Castle Shannon ali ogromni vdeležbi znancev in prijateljev, ki so prišli nas tolažiti v tužnih urah iz Cannonsburg in St. Jago ter izkazali mu zadnjo čast. Vsem vdeležencem srčna hvala!

Ti prerano umrli soprog, snivaj sladko v ameriški grudi:

Žalujoci ostali:

Mary Zupančič, soproga.
Joe, Franky, Ludvik in Edward, sinovi.
Mary in Victoria, hčeri.

Broughton, Pa., 22. jun. 1921.

Prodaja zemljišč. (Real Estate)

Življensko zavarovanje.
Zavarovanje proti ognju.
Zavarovanje avtomobilov.
Zavarovanje proti nezgodam in boleznim.
Slovenski sodnijski tolmač.

WALTER PLESE
608 Heggie Bldg.
Joliet, Ill.
Telefon 3498

ZA ODVETNIŠKO TOLMACENJE

ALI NOTARSKA OPRAVILA obrnite se v vseh slučajih na nas in Vam bomo zadeve povoljno uredili.

E. Greenwald, odvetnik.
William B. Laurich, Slovenski javni notar.
1900 W. 22 Place. Chicago, Ill.
Telefon: Canal 5777
(Nasproti slovenske cerkve.)

Zastave, bandere, regalije in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.

izdeluje
EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

ANTON ZBAŠNIK.
SLOVENSKI JAVNI NOTAR.
Telefon urada: Court 3459
soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
na domu: Fisk 232-J.

Izvršuje vsa v notarski posel spadajoča dela, kot na pr. POOLASTILA, KUPNE POGODBE, IZBRISNE POBOTNICE, VKNJIZBE, OPOROKE IN PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Prevzame tudi razne preiskave tukaj ali v starem kraju. Pišite ali pridite osebno.

IZUMITELJI.
Pišite po našo knjižico v zadevi iznajdb in patentov. Knjižico vam pošljemo zastonj.
Za točno, ekspertno in zanesljivo rešitev vašega patenta pišite nam, ker smo patentni odvetniki in imamo že večletno skušnjo. Nihče drugi se bolj ne razume na patente kot mi.
V vašo korist pišite še danes po našo Slovensko patentno knjižico.
A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys,
315 Victor Bldg. Washington, DC

Začimbe, zelišča in najraznovrstnejša

domača zdravila

katera priporoča msgr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR
P. O. Box 722, City Hall Station
NEW YORK CITY.

Počitnice so tukaj.

Prijazno duhteči gozdovi, krasna jezera in čisti potoki te zopet k sebi vabijo. Toda če hočeš iti kam ribarit, ako delaš rad izlete, če se rad daleč z avtomobilom voziš dalje ali če hočeš letošnje počitnice na kak drug način prebiti, moraš predvsem in vedno za to skrbeti, da imaš svoj železdec v redu, drugače ti bodo vsi lepi načrti prekržani. Trinerjevo grenko vino je ono zdravilo, ki te bo vseh takih nadležnosti obvarovalo. Vzemite to vino s sabo, kamor greste, pa boste zdravi tudi v najbolj vročem poletnem času. Trinerjevo grenko vino izčišča črevesje in ga drži v redu; odvrača zabasnost, neprebavo in glavobol; radi tega boste dobo počitnice (poletja) udobno in v veselju uživali. Recite pa le karmarju, ali prodajalcu zdravil, da naj vam da pravo Trinerjevo grenko vino! Vzemite s sabo v kovček tudi Trinerjev Liniment za utrujene noge; Trinerjev Antiputrin (izborno zdravilo za grgljanje pri vnetju vratu in za izpiranje ust) in Trinerjevo pasto za čiščenje zobovja.

Tudi če je človek zelo nizke postave, lahko izvrši velike stvari.

POZOR!
Slovenci in Hrvati v Chisholm, Minn., in okolici.

Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali čekovni promet, zavarovati vaše poslopje ali poslati denar v staro domovino, obrnite se na stari in zanesljivi

Miner's State Bank
Chisholm, Minn.
Frank Gouze, Slovenec, je blagajnik banke n vso vašo trgovino lahko odpravi v materinim jeziku.
"Točnost", "Varnost" in "Postrežba" je naše geslo.

HARMONIKA NA PRODAJ.

Prodaj kranjsko trivrstno dvoglasno harmoniko Zakrjaškovega dela, v starem kraju narejeno. Kdor želi imeti fino harmoniko naj piše na naslov:

Frank Piskur
308-97th Ave. W.
New Duluth, Minn.

HIŠA NA PRODAJ.

v Jolietu, Ill., sredi slovenske naselbine na 1506 N. Center St. Več se poizve pri lastniku

J. N. PASDERTZ
1425 N. Center St., Joliet, Ill.
(prodajalna) Telefon: 2917.

AMERIŠKI ROJAKI POZOR!

JUREJ ŠTERK, trgovec na VINICI pri ČRNOMLJU, prodaja svoja posestva in sicer:

Orožniško kasarno na Vinici hišna št. 30, katera obstoji iz petih sob, dveh kuhinj, ene kleti in drvarnice. Hiša je trdno zidana na svod (velbana) in z opeko pokrita, zraven hiše je velik vrt. Hiša je pripravna za vsako obrt, bodisi trgovino, gostilno ali industrijo, ker leži ob glavni cesti zraven reke Kolpe. Denar se bode dobro obrestoval, kajti Vinica je priznana dobra postojanka, ima lepo budočnost, ker se namerava v kratkem graditi železnica Črnomelj-Vinica-Bosiljevo-Ogulin. Dalje prodaja:

tri njive blizu Vinice, in sicer njive: Nadlog, Loke in pri Goleku, gozd Kukurjovac (hrastova in smrekova šuma), košarico Gabrik in košarico Dolci. Vse posestvo skupaj velja Dol. 7,000 — (Sedem tisoč dolarjev). Reflekanti naj se obrnejo naravnost na prodajalca: Jurej Šterka, Vinica pri Črnomlju, Jugoslavija.

IZPLAČILO V KRONAH, DINARJIH IN DOLARJIH V GOTOVEM DENARJU V JUGOSLAVIJI

Pišite po cenik za pošiljanje denarja. SIFKARTE ZA VSE CRTE.

Emil Kiš
bankir.
133 Second Ave. New York, N. Y.

PLAPAO PODLOGO ZASTONJ.

Ne računamo za isto ničesar. Naj vam dokažemo številno slučajev, kaj so PLAPAO PODLOGE za druge že dobrega storile. Pišite po našo knjižico o utrovanju (kili), tam boste mnogo zvedeli o tej nevarni bolezni. Mi imamo zapričena spravevala in zahvalna pisma iz vseh delov države, kjer je dokazano, da so PLAPAO PODLOGE najboljšje in da so že mnogim kilo odpravile. NE ODLAŠAJTE IN NE ČAKAJTE minute več. Pošljite nam svoje ime in naslov SE DANES. Mi Vam bomo takoj poslali na poskušnjo in ZASTONJ eno PLAPAO in knjižico o utrovanju. Naslov: PLAPAO CO. 3266 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

Kalifornijsko suho grozdje!

(muškate) 100 funtov \$16.50
Ravnoisto, zaboj 25 funtov \$4.75
Kalif. suhe slive (češplje) 25 lb. 1.95
Ravnoiste, 50 lb. \$3.50
Kalif. suhe fige, 50 lb. \$6.50
Črno kalif. suho grozdje (black grapes) zaboj 25 funtov \$4.75
Rdeče kalif. suho grozdje (Currants) zaboj 25 lbs. \$4.25

dobite pri:
MARTIN GERSICH-U
GROCERIJ.
1008 N. Broadway
Joliet, Ill.
Telefon 3301.

Našim jugoslovanskim odjemalcem in prijateljem.

Mi Vam svetujemo, da hranite in naložite del svojega zaslužka sleherni mesec v našo banko; to pa ne radi tega, da bi povečali promet naše banke, ampak v prvi vrsti zato, ker bo to pomagalo samo Vam. Na ta način boste imeli prihranjeni delež vašega zaslužka vedno na razpolago, kar Vam bo v veselje. Ako pa ne hranite, vam bode ostal za spomin na delo samo boleči hrbet in žuljeve roke.

Poleg bančnih poslov mi tudi pošiljamo denar na vse kraje Jugoslavije; izvršujemo zavarovalnino hiš in pohištva proti požaru. Vse svoje posle lahko naredite pri nas v svojem domačem (slovenskem) jeziku, za kar Vam bo naš uradnik Jakob Osbolt šel vedno z veseljem na roke.

First National Bank
CHISHOLM, MINN.

Skupno imetje \$1,800,000.00

KERNOV

Angleško-slovenski besednjak.

Vam je potreben pri učenju angleščine. Slovenska mladina ga lahko rabi pri učenju slovenščine. Cena mu je \$5. Vsaka hiša bi morala imeti en izvod.

DR. F. J. KERN
6202 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

PRISELJEVANJE V AMERIKO UTEGNE BITI PREPOVEDANO.

Kdor hoče dobiti svojce v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče.

Za slučaj neuspelosti ali zakasnelosti prošnji povrnem denar.

MATIJA SKENDER
Javni notar za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

Zapiski iz mrtvega doma.

Spisal A. M. Dostojevski. Preval Vladimir Levstik.

(Dalje.)

Prišli so v vojašnico. Bilo je okrog šestih zjutraj. Razen njih ni bilo še nikogar tam. Ko sta delala kako uro, sta delala Kulikov in A-v Silkinu, da pojdeti v delavnico, ker morata govoriti z nekom in dobiti neko orodje, ki so ga tukaj potrebovali. S Silkinim je bilo treba ravnati zvito, t. j. kolikor mogoče naravno. Bil je Moskvit, pekar po poklicu, tip moskovskega malomeščana, zviti, potuhnjene, pameten in malobeseden. Po zunanosti je bil slaboten in izmozgan. Človek bi si bil mislil, da bo hodil do smrti v suknji in telovniku po moskovski šegi, toda usoda je ukrenila drugače in po raznovrstnih pustolovščinah je običal pri nas dosmrtno v posebnem oddelku, to je, v razredu najstrašnejših vojaških zločincev. S čim si je zaslužil takšno kariero, ne vem, toda posebne mežadovoljnosti niso opazil v njem nikoli; vedel se je mirno in zmerom enako, samo včasih se je napil kakor čevljar, a njegovo vedenje je bilo tudi takrat spodobno. Za skrivnost seveda ni vedel, toda imel je bistre oči. Razume se samo po sebi, da mu je Kulikov namignil, da gredo po žganje, ki je pripravljeno v delavnici še od večerajšnjega dne. To je ganilo Silkina; ločil se je od njiju brez vsakega suma in ostal z novincem sam, dočim so se Kulikov, A-v in Koller odpravili v predmestje.

Minilo je pol ure, ne da bi se vrnil; Silkin se je zdaj začel premišljati in spominjati se: Kulikov je bil razpeločen nekako posebno, A-v je parkrat pošepetal z njim, da, in Kulikov mu je parkrat pomežiknil, videl je to; zdaj se spominja vsega. Tudi Koller je bil drugačen nego običajno: zakaj je napravil novincu ob svojem odhodu takšno predavanje, kako naj se vede v njegovi odsotnosti? Vse to je bilo nekako nenaravno, vsaj pri Kollerju. Z eno besedo, čim dalje se je spominjal Silkin, tem bolj je rastla njegova sumnja. Čas je medtem mineval, ne da bi se vrnila trojica, in njegov nemir je presegal že vse meje. Prav dobro se je zavedal, v kakšni nevarnosti se nahaja: čisto mogoče je bilo, da se obrne sum predstojnikov nanj. Nemara si bodo mislili, da je odpustil tovariša vedoma, po skupnem dogovoru; če pa hiti naznaniti, da sta Kulikov in A-v izginila, se lahko zgodi, da postane sumnja s tem še verjetnejša. Zatorej ni smel gubiti časa. In zdajci se je spomnil, da sta bila Kulikov in A-v zadnje čase nekam posebno bližnja med seboj ter sta pogostoma šepetala in hodila za kasarnami, daleč od vseh drugih. Spomnil se je, da si je že takrat mislil o njiju to in ono. Pozorno je pogledal eskortnega vojaka, ki ga je stražil; ta je zehal, naslonjen na svojo puško, ter si vrtal z najnedolžnejšo mirnostjo s prstom po nosu, tako da ga Silkin ni smatral za vrednega, da bi mu povedal svoje misli, nego mu je enostavno dejal, naj ga sprejme v inženirsko delavnico. V delavnici je bilo treba vprašati, ali so bili tam. Toda izkazalo se je, da jih ni videl nihče. Zdaj je bilo konec vseh Silkinovih dvomov.

"Ako bi bili šli samo pit in zabavat se v predmetje, kar je storil Kulikov tuintam," je sklepal Silkin sam pri sebi, "ne, v tem slučaju je tudi to nemogoče. Povedali bi mi

bili, saj tega vendar ni bilo vredno skrivati pred mano!" Silkin je pustil delo in se ni vrnil več v vojašnico, nego naravnost v ostrog.

Ura je bila že skoraj devet, ko je stopil pred narednika ter mu naznanil, kako in kaj. Narednik se je prestrašil in izprva niti ni hotel verjeti. Razume se, da je tudi Silkin javil vse to le kot svoje domnevanje in sumnjo. Narednik je tekel naravnost k majorju, major naravnost k poveljniku; četrť ure nato so bili ukrenjene že vse nujne odredbe. Obvestili so tudi generalnega gubernatorja samega, kajti zločinec sta bila važna, in mogoče je bilo, da nastanejo zaradi njiju še kake neprijetnosti iz Peterbuga.

Pravilno ali nepravilno — A-v so prištevili k političnim jetnikom; Kulikov pa je bil iz posebnega oddelka, to je, zločinec vseh zločincev in še vojaški povrh. Dotlej se sploh še ni bilo zgodilo, da bi bil kdo pobegnil iz posebnega oddelka. In tako so se spomnili, da pravila zahtevajo za vsakega arestanta iz posebnega oddelka eskorto dveh mož, ali če jih je več, vsaj enega vojaka za vsakega arestanta. Tega pravila pa se niso držali. Stvar je bila torej zelo neprijetna. Razposlali so brze sle po vseh okrajih in vseh mesticah okolice, da sporoče vest o begu ter puste vsepovsod popis beguncev. Razposlali so kazake na preganjanje ter pisali v sosedna okrožja in gubenije ....

Z eno besedo, strah je bil vseobči.

Medtem pa se je pri nas v ostrogu razvila razburjenost drugačne vrste. Vračaje so z dela, so arestanti takoj izvedeli, kaj se je zgodilo. Vest se je razširila kakor blisk po vsem ostrogu, in vse jo je sprejelo z nenavadnim, skritim veseljem; vsem je nekako vzdrljevalo srce .... Ne glede na to, da je ta dogodek prekinil monotono življenje ostroga ter razgrebel mravljišče — beg, takšen beg je odmeval v vseh dušah nekako sorodno ter vznemirjal v njih davno pozabljene strune; nekaj kakor smela nada, kakor možnost, izpremeniti svojo usodo, se je zganilo v slehernem srcu.

"Dva sta vendarle ušla; zakaj ne bi ...?" In sleherni se je obodril s to mislijo ter gledal izzivalno na druge. Vsi so postali zdajci nekam ponosni in začeli gledati visokostno na podčastnike. Razume se, da je vse predstojništvo takoj pridrl v ostrog. Pripeljal se je tudi poveljnik sam. Naši kaznjenci pa so se vedli samozavestno in so gledali smelo, skoraj prezirno in z nekako molčenoostjo, češ:

"Mi že znamo napraviti svojo reč!"

Samo po sebi se razume, da so vsi takoj po novici zaslužili splošni poset predstojništva. Zaslužili so tudi, da se bo vršila preiskava, in so zato poskrili vse, kar je bilo prepovedanega; kajti vedeli so, da razvijajo načelstvo v vseh podobnih slučajih sila mnogo naknadne previdnosti. Tako se je tudi zgodilo; bila je velika zmešnjava, vse so prerili in preiskali — našli pa seveda niso ničesar. Na popoldansko delo so poslali arestante s pomnoženo eskorto. Zvečer so iztikale straže vsako minuto po ostrogu; kaznjence so prešteli proti navedi dvakrat in se pri tem proti

nayadi dvakrat zmotili. Iz tega je spet nastala zmešnjava: gnali so nas vse na dvorišče in nas prešteli še enkrat; in nato še enkrat, po kasarnah. Z eno besedo, bilo je mnogo skrbi.

Toda arestanti se niso mnogo menili za to. Vsi so gledali sila neodvisno ter se — kakor je v takih slučajih zmerom navada — vedli ves tisti večer neobičajno dostojanstveno, češ: "Kaj nam pa morejo!"

Predstojniki so seveda mislili, da se nahajajo v ostrogu sokrivi ubeglih, ter so ukazali podčastnikom, naj gledajo na arestante in poslušajo njihove pogovore. Toda arestanti so se samo smejali.

"To vendar ni takšno podjetje, da bi človek pustil skri-ve doma!"

"Kdor namerja kaj takega, hodi po prstih!"

"Kulikov in A-v nista tako neumna, da pri taki reči ne bi skrila koncev motvoza. Moja trsko sta napravila, čisto skrito! Ta dva znata; skozi zaprta vrata bi prišla!"

Z eno besedo, Kulikov in A-v sta zrastle v svoji slavi; vsi so se ponášali z njima. Čutili so, da pojde glas o tem činu do poznega potomstva katoržnikov ter preživi ostrog in njegove kasarne.

"To sta mojstra!" so govorili nekateri.

"Pa so mislili, da pri nas ne uhajajo. Ali so se motili!..." so pristavljali drugi.

"Bežala sta!" se je vmešal tretji ter se ozri nekako oblastno naokrog. "Pa to sta bila onadva, netil!"

Arestant, ki so mu veljale te besede, bi bil ob vsakem drugem času sprejel izziv ter branil svojo čast. To pot pa je skromno molčal.

"Res, niso vsi taki kakor Kulikov in A-v; pokaži se prej, kakšen si ..."

"Zakaj pravzaprav živimo tukaj, bratec?" prekine molčanje četrti, ki sedi skromno pri kuhinjskem okencu; govor mu nekako poje od rahlega, a na znotraj zelo samozadovoljnega čuvstva, in lice si podpira z dlanjo. "Kaj delamo tu? Dokler živimo, nismo ljudje, ko umrjemo, ne pokojniki. Eeh!"

"Takšna reč ni čevlji, da bi jo vrgel z noge. Kaj boš zehal!"

"A vendar, Kulikov ..." se je vmešal eden izmed vročkrvnih, mlad, mlečnozob fant.

"Kulikov!" je povzel nemudoma drugi ter poškilil prezirno na mlečnozobega fanta. "Kulikov!"

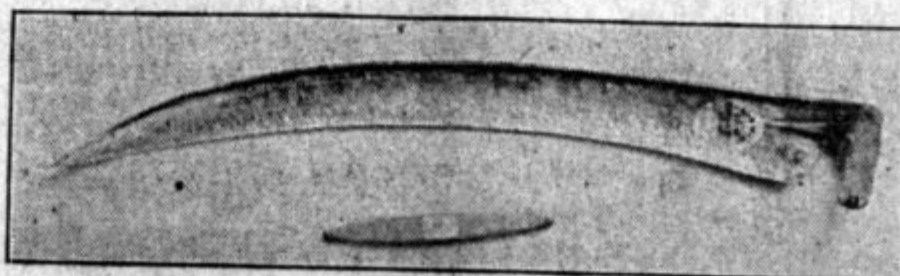
To je pomenilo: Ali je Kulikovih mnogo med nami?

"No, in A-v je tudi prebrisani, bratec, uh, prebrisani!"

"Ta pa, ta! On bi še Kulikova med prsti obrnil; on je takšen kakor prstan: nima koncev!"

"Rad bi pa le vedel, bratec, kako daleč sta že prišla ..."

(Dalje prih.)

Edina agentura za celo Ameriko najboljših vrst kose iz stare domovine, ki so označene z zvezdo repatico, zvane "Moldovke". Te kose so dobro poznane po celi Ameriki že od lanskega leta in vsakdo se pohvali, da da so tudi močne.

Cena 6 kos skupaj po \$3 vsaka; samo 1 kosa velja pa \$3.75.

Potem prodajemo drugovrstne kose zvane "Palaranke" po \$2.00; imamo velikosti 27, 29, 32 palcev dolge z rindico vred.

Fine brusilne kamne po 50c.

Klepanje ta boljše vrste, ki je tako narejeno, kakoršno ste še v starem kraju rabili, velja ena garnitura \$2.00; drugo, manjše pa \$1.50.

Pile, 9 palcev dolge po 65c.

Ena teh pil vas trpi za 20 ameriških.

Mi plačamo voznino zavrtkov ali naročenega blaga na vse kraje. Lahko si tudi pri nas kosišče naročite, če želite. Cena \$2.50.

Mi prodajamo kose tudi na debelo drugim trgovcem. Pišite za cene!

Imamo v zalogi tudi fino izdelane BAKRENE KOTLE, kakršnekoli velikosti, ali vrste želite za prekuhanje različnih stvari.

Steve Stonich

Največja trgovina z železno.
102 Lake Str. Chisholm, Minn.

Ali greste v stari kraj?

Ali ste tudi Vi med onimi tisoči Jugoslovancov, ki so namenjeni iti letos v stari kraj? Za vsakega izmed teh potnikov je glavno vprašanje, kako bo postrežen v New Yorku? Vsakdo lahko pride v New York brez vsakega agenta, toda v New Yorku mora vsak potnik imeti zanesljivo osebo ali tvrdko, ki mu more in zna in hoče pomagati pri ureditvi vsega potrebnega za odhod. Precej rojakov je bilo že okradenih in oiciganjenih, ker so potovali skozi tuje in čifutske tvrdke. Seveda so se bridko kesali, toda po toči zvoniti ne pomagajo.

POTNI LISTI.

Jugoslovanski konzul v New Yorku izda potni list vsakemu jugoslovanskemu državljanu, ki se pri njem zglaši in izkaže s kako staro uradno listino. Pridite v New York in mi Vam bomo preskrbeli potni list in vse kar rabite.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA.

Priseljevanje po novi postavi ni ustavljeno, temveč samo nekoliko omejeno. Ako ste tudi Vi namenjeni dobiti koga iz starega kraja, tedaj nam pišite za natančna pojasnila. Na stotine rojakov je že prišlo iz starega kraja z našim posredovanjem.

POŠILJANJE DENARJA.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, se vselej obrnite na našo tvrdko in gotovo bodeite zadovoljni s postrežbo. Mi imamo svoje direktne zveze s pošto v starem kraju in z zanesljivimi denarnimi zavodi.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

SLOVENSKA BANKA

70 Ninth Ave., (med 15th in 16th Str.)
New York, N. Y. Telefon: Watkins 7522.

Največja slovenska bankav Ameriki.

V 3 TEDNIH POŠLJEMO

denar v stari kraj in Vi dobite v roke potrdilo (pobotnico) z lastnoročnim podpisom prejemnika v teku

6 TEDNOV VSEGA SKUPAJ.

Denar pošiljamo po dnevnem kurzu, ceneje, nego ga ima kedo drugi.

Naša banka je DRŽAVNA BANKA, vsled česar nam lahko brez strahu zaupate Vaš denar.

Prodajamo šifkarte za vse tujarobode. Dobavljamo potniške iz starega kraja; izdelujemo potne liste (pose) in vse drugo, kar je potrebno za pot v domovino ali iz domovine v Ameriko.

Pišite nam za vsa pojasnila v svojem materinskem (slovenskem) jeziku.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 WEST 23 STREET. NEW YORK, N. Y.

Glavnica \$100,000.00. Rez. fond \$30,000.00

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna izplačila v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland St., New York, N. Y.

Rojaki, poslužujte se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA"

--- za ---

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

Bodite previdni z denarjem! Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti vedno večje množine denarja med ljudstvom delaju špekulantje velike dobičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilno ulogo

po 3 odst.

ki jih pripišemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavlajo sedaj kronam visoke cene, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v stari domovino!

Ako imate doma Liberty Bonds, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam ji bomo shranili brezplačno

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000.00 Prebitok \$360,000.00

THE DOLLAR SAVINGS BANK

BRIDGEPORT, OHIO.

Glavnica \$50,000.00

Prebitok \$50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Plačujemo po 4 odstotkov obresti pri hranilnih vlogah.

Posebno pozornost dajemo tujcemskemu oddelku.

FARME

Na prodaj imamo večje število obdelanih in neobdelanih farm v državi Wisconsin, posebno v stari znani slovenski farmerski naselbini v Willardu, kjer je naseljenih že okrog 200 slovenskih farmerjev. Kogar veseli kmetijstvo in želi postati neodvisen, je Wisconsin najbolj primerna država za kmetijstvo, posebno pa še Willard med domačimi rojaki. Pišite za potrebne informacije.

MLADIČ & VERDERBAR,

1334 W. 18th St.

Chicago, Ill.